

CLUB ȘTIINȚIFICO-FANTASTIC
cpsf.info

Anticipatia

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ARTHUR CLARKE

Sfârșitul copilăriei

ROMAN

468

**

Știință
și
tehnică

R

- **Möbius**
de Gheorghe Păun

- **Aleea din noapte**
de Cristian Lăzărescu

- **Tic-tac**
de Lucian Merișca

- **Actualitatea internațională SF**
de Ion Doru Brana

- **Pianul preparat**
de Horia Aramă

- **Sfârșitul copilăriei** — roman, episodul II
de Arthur C. Clarke

A

M

Colecția de povestiri SF
editată de revista „Știință și tehnică”
Serie nouă, anul I, nr. 468, 1990

Redactor-șef: **Ioan Eremia Albescu**

Redactor-șef adjunct: **Gheorghe Badea**

Secrétar responsabil de redacție: **Adina Chelcea**

Responsabilul colecției: **Viorica Podină**

Corectura: **Lia Comănici**

Prezentarea artistică: **Adriana Vladu**

Culegere pe calculator: **Tomina Gherghina**

Coperta: **Valentin Tănase**

Prezentare grafică: **Arcadie Daneliuc**

Consultant literar: **Cristian Tudor Popescu**

U

Administrația: Editura „Presa Liberă” — București

Tiparul: Întreprinderea Poligrafică Sibiu

Comanda nr.B 16

S

cpsf.info

MÖB N U S

de Gheorghe Păun

„Dacă ești urmărit, încearcă să gîndești ca următorul și acționează altfel decît se așteaptă el.” Nu cred că **obiectivul** meu a absolvit cursurile școlii de polițiști. Poate a citit undeva manualul de filaj. Sau poate are un instinct deosebit, al fugarului, care îi dictează ce să facă. Mi-a scăpat în gară de două ori, de fiecare dată luînd-o în direcția opusă celei în care mă așteptam eu. În restaurant s-a strecurat la bucatărie, a luat o tavă cu farfurii și s-a apucat să le spele. Cînd am intrat după el, în fața chiuvetei era un zilier cu părul creț, dar cu borsalina ponosită a **obiectivului** pe cap. N-am observat cînd se schimbaseră. Nu cred că erau complici. Crețului au început să-i tremure mîinile cînd a văzut pistolul îndreptat spre burta lui. „Să pari fie mai puternic decît ești, ca să impui, fie neajutorat, ca să poți ataca prin surprindere.” Nu se aplică. Manualele noastre sînt secrete și cretine, chiar dacă... Am fugit pe ușa dinspre curtea interioară, el a ieșit prin restaurant și a sărit în trenul care tocmai intra în stație. Bruscînd călători, stîrnind injurături. L-am așteptat degeaba să coboare pe o altă ușa, valiza rămăsese în gară, în caseta de bagaje de mîină, fără valiză nu avea rost să plece. A rămas în tren, ba chiar și-a scos moțul ciufulit la un geam, ca să vadă dacă mai sînt pe peron, ca sa-l văd probabil, ca să mă agăț de trenul în mișcare, iar el, înainte ca viteza să fie prea mare, să sară, să revină în gară și să-și recupereze „pachetelele”. Am ramas pe scara vagonului, n-a sarit nimeni. Poate pe partea

opusă! M-am precipitat spre ușa din stînga, nu se vedea nici un om printre linii. Rămăsese în tren! În capcană, deci contrar așteptărilor mele. Vulnerabil. „Într-un spațiu limitat, mulțimea mișcărilor posibile este fatalmente finită. Încercați o explorare sistematică, fără omisiuni și fără repetări.” Ca la cursuri. Vagon cu vagon, cușetă cu cușetă. Unii călători mă privesc contrariați, alții nu-și ridică măcar ochii. Sînt și unii care-și dau imediat seama ce e cu mine, alții își întrebă vecinii: „Ce vrea ăsta?”. Unii mi se proptesc în cale, din neghioaba pornire omenească de solidaritate cu cel slab. De data asta cu cel urmărit. **Vinat**, am putea spune. Îmi pipăi pistolul de sub braț, au mai rămas două vagoane, se apropie **clipa**. Ce va face? Va sări din tren, în plină viteză? Nu cred, e mult prea primejdios. Se va împotrivi, va lupta? Difil, e lume împrejur, pot fi și alți polițiști printre călători. Iar eu am pistolul, am și insigna, care impune, mă vor ajuta și cei din jur. Ar putea lua ostatici, se închide într-un compartiment, cu un cuțit, o lamă, ceva tăios, în carotida unui copil sau a unei femei și problema se complică. Și pentru tine și pentru el. Deși oricum este condamnat. „Îl aduci viu sau mort, nu ne interesează. Important este ca în 24 de ore să nu mai fie în libertate.”

Ultimul vagon. Ultimul compartiment. Nici la toaletă nu e! Nu se poate trece la locomotivă. S-a deghizat, s-a ascuns sub banchete, s-a evaporat! Nu, îl simt, e încă în tren, am trecut pe lîngă el. Asta e! Nu **pe lîngă**, ci **pe sub** sau **pe deasupra**. Din două mișcări ajung pe vagon. Ca la antrenament. Numai că trenul intră în curbă și mătură cu mine praful și funinginea de pe acoperișul de tablă. La antrenament vagoanele erau curate, șterse

de coechipieri. Ar fi bună o înjurătură acum, dar strâng din dinți, adunînd în mine încă o citime de ură împotriva **obiectivului**. „Urăste-l pe adversar, pentru a nu avea scrupule, dar fără patimă, fără a-ți pierde luciditatea.” Corect. Aici, sus, aş putea folosi şi pistolul, nu sînt alți oameni. Dar nici el nu se vede. A urcat, ştiind că eu baleiez trenul, a coborît după ce a simţit că am trecut de el. Se află acum undeva sub mine şi ascultă zgomotele de pe acoperiş, priveşte umbra de pe sol. Noroc că am intrat în pădure, cel puţin umbra nu mă mai trădează.

Curba se strînge, trenul încetineşte, roţile şuieră proptite în şinele înclinate. Mătur din nou cu burtă acoperişul vagonului. Cu vederea periferică zăresc undeva spre coada trenului o mogildeaţă rostogolindu-se printre tufe de lingă terasament. S-a dus! Cobor, tot ca la antrenament, din două mişcări, mă las pe scară, ghem, poziţia fetus, dau drumul barei, mă înţep serios în nişte mărăcini, mă rostogolesc vertiginos, scînteii circulare îmi inundă mintea, mă opresc într-un piept de pămînt acoperit cu iarbă rară, păioasă. Trenul huruie la ciţiva metri de mine, mi-e teamă să nu se răstoarne, aşa este de înclinat, e virful curbei. Mi se pare că la geamul ultimului vagon îmi face semne cu mina un tip ciufulit, măsliu, cu ochii mici, violeni, **obiectivul!** Mă holbez, trenul se depărtează, o mină, la geam, flutură totuşi, apoi face indecent, o tiflă zdrebitoare. Mă ridic în picioare, mă scutur de praful de pe vagon, de iarbă. Mă doare fundul, mă ustură palmele. Nu am nimic rupt, nici măcar hainele. Pistolul e la locul lui. Îl scot, îl armez şi-l pun sub curea, la burtă, mai la îndemînă. Poate voi avea nevoie de el. **Sper** să am nevoie. Mă aşez pe un muşuroi de muşchi. A sărit sau e tot în tren? A aruncat un pachet de boarte, ca să mă deruteze, sau chiar el a sărit, iar din tren îmi făcea semne un timpit pe care l-a plătit, i-a spus că o să sară unu' cu capul mare şi gol, i-a dat ciţiva firfirici şi l-apus să-şi bată joc de cascador. Putea şi să nu-l plătească, spectacolul oricum făcea toate paralele, nu vezi în fiecare zi oameni sărind din tren. Strîng din nou din dinţi, a devenit preocuparea mea preferată în ultimul timp. Privesc ceasul, pornesc înapoi. Sînt vreo trei sute de metri, am „fotografiat” locul în care am văzut umbra rostogolindu-se printre tufe. Nu găsesc nimic, nici un pachet de haine. Caut sistematic, spaţiul nu e finit, dar probabilitatea de a se afla mai departe de locul în care eu **cred** că a sărit este din ce în ce mai mică. Mai ales că descopăr fire de iarbă zdrobite de curînd, lujere rupte, bucăţi de pămînt deplasate recent. Direcţia de rostogolire este clară, la viteza trenului, un obiect neînsufleţit putea ajunge într-un perimetru restrîns, nu găsesc nimic în cercul pe care îl desenez cu privirea în jurul brusturelui pe care îl iau ca centru. Mă liniştesc, nu m-a păcălit, n-a rămas în tren, dar am pierdut starul, el trebuie să fie departe, în pădure, înde-

părtindu-se cu fiecare clipă. Sau, poate, nu, e undeva pe aproape, aşteaptă să mă afund eu în pădure, pentru ca el să treacă şinele, în partea cealaltă. Mă joc de-a indienii minute în şir, dar măcar am certitudinea că sînt pe urmele lui. Tot mai departe de el însă, firele de iarbă nu mai mustesc la fel de proaspăt în porţiunile rupte, cele îndoite şi-au revenit pe jumătate. Aud un lătrat, undeva în stînga, un ciine întărit, speriat şi nedumerit în acelaşi timp, pornesc drept îndr-acolo, dacă a făcut un ocol, am posibilitatea să anulez o parte din spaţiul dintre noi. Nu e uşor, terenul e accidentat, tufe, crengi aplecate, degeaba mă apăr eu cu braţele, faţa îmi e biciuită de zeci de ori, parcă ramurile vin spre mine, nu eu mă izbesc de ele în fugă. Lătratul nu se mai aude, dar simt miros de fum, de aşezare omenească, de **sălaş** mai bine zis. Descopăr într-un luminis o cabană de vînătoare, din birne, cu prispă şi scaune de mestecăn în faţă, pe ţăruşi înfipti în pămînt. O vatră între scaune, stinsă, crăcanele unui proţap la care au fost fripte căprioare. Uşa e închisă, ciinele nu se mai aude. Disting un mîrîit chiar în spate, în direcţia de unde am venit, mă întorc, cu pistolul în mină, mă afund din nou printre tufe şi copaci. Iar lătră un ciine în zona cabanei. Îmi trece prin minte că e chiar **obiectivul**, imitînd un ciine, gîndul mă paralizează pentru o clipă, e mai bun ca mine, îl urmăresc degeaba, e un avantaj şi pentru că el este cel urmărit, deci stabileşte, dacă nu **regulile**, măcar **spaţiul** de joc, iar eu trebuie să mă supun, şi mai e în avantaj şi pentru că e inteligent şi dezînvolt. Trag un foc în aer şi pornesc în goană exact în direcţia opusă cabanei, trebuie să fac ceva aberant, pentru a-l surprinde, încerc să închid un cerc în jurul locului în care mă aflu, cu cinci minute mai devreme. Întîmplarea mă răsplăteşte, traversez un pîriu pe prundul căruia se disting urme de paşi, tălpi mari, cu virful mai adîncit, lăsate de cineva în fugă. Nu sînt urmele mele, sînt urmele lui. Mai trag un foc, ecoul reverberează, cabana e undeva între cele două împuşcături, sper că se simte întolţit, sper să se îndepărteze, să intre cumva în linie dreaptă, ca să-l pot urmări.

Din spatele unui copac scorburos, mă izbeşte drept în faţă un ciot ascuţit, durerea mă fulgeră, închid ochii, dar, instinctiv, îndrept pistolul spre cămaşa — pată albă — agresorului. Mă împiedic de ceva şi cad, dar glonţul a pornit, cămaşa ar trebui să înflorească, bujor purpuriu, simt că am ţîntit bine, nu disting nimic, dispăre printre crengi, mă frec la ochi, încercînd să-i ţin deschişi. În palmă am sînge, ochiul drept îmi face probleme, am arcada spartă. Mă şterg cu batista, încerc să-l prind pe fugar din urmă, avansul lui nu e prea mare. Nu înţeleg de ce nu l-am nimerit, mai am trei gloanţe în pistol şi două încărcătoare în tocul de subsuoară, aud cren-gile pocnind sub paşii lui, ura mă orbeşte, încerc să mă stăpînesc, respir adînc, nu mă

opresc. Mai apăs o dată pe trăgaci când îi zăresc cămașa fluturînd, nu aud nici măcar un icnet. Realizez nerațional că nici frunzele nu cad în direcția împușcăturii, nu le văd mișcînd la trecerea proiectilului, sîngele îmi inundă iar timpiele, trag de la un metru în trunchiul unui copac și scoarța rămîne intactă, pocnetul zboară sec spre cer, dar din țevă nu iese altceva decît fum și zgomot. Se confirmă, arunc încărcătoarele, toate gloanțele sînt oarbe, voi lămuri chestia asta la secție, o glumă cretină sau un sabotaj? capul cuiva trebuie să cadă din cauza asta. Simt că mușchii îmi tremură, fac rost de un rețetei solid, cred că furia din mine îl transformă într-o armă la fel de eficientă ca un pistol, dacă îl găsesc ah, dacă îl găsesc!...

Mă așteaptă în pragul cabanei, cu o pușcă cu două țevi îndreptată spre mine. Exact în clipa în care îl văd, mă arunc la pămînt și exact în clipa în care ating iarba, frunze zdrențuite de alice încep să coboare deasupra mea. Mă rostogolesc, salt, mă tîrăsc înapoi, încă un salt. Ca la antrenament. Nu mai trage. Aud clinchetul încărcării armei, are din nou două cartușe gata de start. Cine pe cine urmărește aici?! De unde a luat arma?! Era pregătită, știa că e acolo, sau a avut doar noroc? Mai e vreo armă în cabană? Rup o crenguță, apoi încerc să mă îndepărtez fără să fac zgomot. Nimic. Mă lasă să-mă zbat de unul singur în pădure, el are arma, eu doar un rețetei și un pistol cu cartușe fără glonț. **Dar el nu știe acest lucru!** Am aruncat ca un prost încărcătoarele. Mai trag un foc în aer, ca să creadă că sînt burdușit cu muniție, și pornesc iar spre cabană. Totul e să nu mă vadă înainte de a-l vedea eu. Cred că se poate muri foarte bine din cauza alicelor. Mai ales trase de aproape. În ceafă, de pildă. Mă cutremur. Intru într-un tufiș, mă așez, îmi țin cîteva clipe timpiele în palme. Nu pot sta nemișcat. Tresar la orice foșnet, mă răsucesc, mi se pare că văd cele două țevi ale puștii de vînătoare arătîndu-și gurile monstruos largite printre frunze, gata să scuipe puzderia de bile de plumb spre ceafa mea, anulînd spațiul, făcîndu-mă vecin cu pulberea în explozie. Mă strecur una cu pămîntul pe sub un acoperiș de crengi țepoase. Am o idee. Propit într-un cot, îmi scot pistolul, demontez vergeaua de curățare, o introduc pe jumătate în țevă, apăs. Nu se rupe, o proptesc în talpa pantofului, pun pieptul pe patul armei să împing cu toată greutatea. Vergeaua de oțel cedează în cele din urmă, brusc, cad și-mi zdrolesc pielea pe degete în momentul în care vergeaua se frînge. Ruptura este ascuțită — brici pe margini. Cu ajutorul ei răsfrîng gura cartușului, o lărgesc, mai deschid unul și pun praful din el în primul, fixează apoi fragmentul de vergea în tub, cu ață dintr-un ciorap, am un glonț aproape adevărat, îl introduc în pistol. Mă chinu puțin, e mai lung decît un glonț standard, dar reușesc pînă la urmă. Ole! De la cîteva metri pot cîștiga partida. Spre cabană!

Circular, în spirală, cu infinite precauții. Se inserează sau, poate, soarele a fost acoperit de un nor sau e doar lumina scăzută a pădurii și oboseala mea. Cabana are două uși, cea din față și încă una laterală, spre un fel de magazie de lemne. Îmi deșir ciorapul pînă la capăt, leg o piatră de firul de bumbac și o arunc înspre magazie. Un pocnet și atît, dar trag de fir și zgomotul continuă, firav, deci convingător. Din podul cabanei, prin șindrilă, apare țeava puștii de vînătoare. Detunătura este urmată de rostogolirea unui morman de butuci. A țintit un țarșuș probabil. Dar s-a demascat. Urc tiptil pe prispa, am ieșit din cîmpul lui vizual, mai încerc să trag de firul care duce între lemnele răsturnate, dar fără rezultat. Păcat, mi-ar fi folosit să creadă că sînt sub lemne. Nu pot să arunc cu ceva acolo, ar vedea, sînt sigur că pîndește orice mișcare, așteaptă să ies dintre butuci, să mă facă sită. Voi intra înăuntru, mă voi ascunde după o masă, undeva, voi aștepta pînă va coborî din pod, îl voi cadoriși atunci cu bucata de vergea în frunte, **voi cîștiga.**

Apăs încet, cu gingășie, clanța rudimentară a ușii de scindură negeluită. Ușa se întredeschide. Fără zgomot. Înăuntru — semiîntuneric. Fac un pas, trec de jarg.

De sus, cu încetinitorul, o jerbă de foc mi se prăvale în creștet, timpanele mi se sparg, cad înfinit de încet, percep vizual țevile din tavan, mintea mi-e pustie, un craniu împănă cu plumb, apăs probabil pe trăgaci, detunătură, încă o detunătură în tavan, stomacul mi se zguduie, ating podeaua cu mîna dreaptă, pînă ajung cu spatele jos, burta sîrfitată ejaculează sînge spumos prin zeci de găuri, falca mi se izbește de podea, mă string covrig, picioarele mi se zbat, muribunde, nu știam că se moare atît de greu, de dureros, o noapte nesfîrșită, fulgere întrerupte, tăcere, neant...

Clic!

Cineva ride.

Încet, universul se luminează, redevine coerent.

Am pierdut! Sergentul este cel care ride. Își desface electrozii, mă bate încurajator pe piept. „Ești încă bun, bătrîne, dar n-am ce-ți face, ai pierdut, trebuie să plătești. Hai la colț! Îmi datorezi patru sticle.” Mă descătărămez și eu, decuplăm simulatorul, acesta își stinge beculțele—ochi. Și el își ride de mine! Trei înfrîngerii la rînd... Sînt transpirat, simt o apăsare în timpiele, plexul solar își curentează mușchii stomacului, leșim amîndoi, parcurgem cu pași mari coridorul, placheurile sună pe mozaicul cenușiu. Sergentul își netezește moțul cu mîna, își scoate boneta de sub epolet și și-o pune pe cap. Trei înfrîngerii! Privesc în sus, așteptînd o țevă, două țevi, care să apară din tavan, să-mi zdruncine țeasta cu o sută de bile de plumb. Strîng din dinți, ajungem în camera de gardă. „Ei, cine a cîștigat?”, ne întreabă ofițerul de serviciu. Se vede după moaca mea, nu insistă, așa cum

nu insistă nici însoțitorul lui, se apleacă amîndoi asupra ziarelor. „Ieșim la o bere”, îi informează sergentul, apropiindu-se de ușă. De pe scară, mă întorc, pretextînd că mi-am lăsat banii în vestonul de noapte, intru în vestiar, iau pistolul din rastezul sergentului, verific încercătura — nu, cartușele sînt adevărate —, ascund arma la spate sub bluză, ies din nou, făcîndu-le un semn de salut celor doi polițiști de gardă. Sergentul e deja la parter, trece un paznic, mă grăbesc să-l prind. Din spate pare mai voinic decît este cu adevărat, privirea mi se fixează asupra cefei lui, duc mîna la curea, se aude o sirenă, tresar, mă răzgîndesc. Mai am timp. Cît el nu bănuiește nimic, pot să mai amîn. Trebuie să fiu sigur de data asta, absolut sigur.

Barul e aproape gol la prînz, se nimește bine, ne urcăm pe scăunele, comand cele patru sticle pe care trebuie să le plătesc, bem cîte una pe nerăsuflăte, ne ștergem cu dosul palmei la gură. La a doua sticlă încep să-mi spună unde am greșit. Se va dovedi că, de fapt, el a condus tot timpul jocul, îmi știa mișcărilor dinainte de a le face, înainte de a le schița măcar, nu, el n-a contat pe faptul că aveam gloanțe oarbe, asta a fost un parametru aleator, introdus de simulator, la fel cu săritura lui din tren, el chiar a aruncat niște haine, dar s-a trezit jos și a trebuit să continue întrecerea de la poziția respectivă, dacă nu-mi place varianta, putem să ne întrecem și fără intervenții ale hazardului, deși neprevăzutul... fiorul ineditului... Mă strîmb de greață, sper că el nu înregistrează starea mea reală, sorb încă o gură de bere și cobor de pe scaunul cu picior înalt. „Merg la toaletă. Nu știu ce am...” Vag, pentru a nu-i trezi suspiciunea, un semnal de alarmă totuși. A mușcat. Peste cinci minute l-am zărit prin crăpătura de lînga balamalele ușii cabinei în care eram ascuns. Era mirat că mă vede, a privit instinctiv spre fereastra orizontală, de aerisire, din spate, s-a aplecat să vadă dacă nu sînt într-o cabina. Eram cocoțat pe scaunul closetului, a trecut de mine. Am deschis brusc ușa și l-am pocnit cu tocul pistolului în ceafă. l-am vîrit țeavă armei în gură, am tras, capul i s-a cutremurat, i-am pus pistolul în mînă, i-am strîns degetele pe el, degetele refuzau să stea apropiate, am insistat, l-am lăsat jos, din cîteva mișcări, ca la antrenament, m-am săltat pe fereastra de aerisire, nu era nimeni în spate, am revenit la intrarea barului cu un ziar în mînă — l-am găsit pe trotuar, putea fi un pretext de a ieși, o dovadă că am ieșit —, m-am așezat din nou pe scaun. „De ce a plecat partenerul meu?”, l-am întrebat pe barman. A ridicat din umeri. M-am apropiat de o masă, doi amorezi îmbrățișați, habar n-aveau ce se petrece în jur, abia i-am desfăcut, parcă aveau ventuze la degete, i-am întrebat: „A plecat de mult sergentul de pe scaunul acela?”, și am arătat spre ușă. Aveau să declare că, da, văzuseră un sergent ieșind, le-am făcut cadou ziarul, era proaspăt, am verificat, și i-am lăsat să se sarute din nou.

am ieșit. Strada părea parcă mai curată și mai viu colorată ca altădată, mai luminoasă chiar.

Clic!

Cineva mormăie nedeslușit. Mă surprind prins în curele, cu electrozi lipiți de tîmple, de piept, de mîini și picioare. Un bărbat în halat alb mi-i desface unul cîte unul. Pe scaun, picior peste picior, sergentul mormăie, scrie ceva într-un registru cu coperte cartonate. Clatină din cap nemulțumit. Îmi frec încheieturile mîinilor, simt un cerc de foc în jurul craniului. Cobor de pe masa-canapea, dar mă sprijin imediat de marginea ei, picioarele nu mă ascultă. „Arată-te mai slab decît ești cu adevărat...” Alunec pe podea, mă lovesc cu barba de ghetele insului în halat alb. Icnesc. Tipul mă prinde de o mînă și încearcă să mă ridice. Nu-l ajut cu nimic. Nu e în stare să salte optzeci de kilograme, se uită lung la sergent, sergentul se uită la el, dar nu catadixește să-și salte fundul de pe scaun, felcerul în halat mă zgîlție, mormăi și eu ceva și mă forțez să urinez pe mine, pata, care mi se lățește pe pantaloni îl convinge pe sergent, închide cu zgomot catastiful, îl trîntește pe masă, se ridică, își așază centura și se apropie. „Nenorocitul”, glăsuiește el. „Nu știe să piardă. Măcar, nu polițist...” Mă apucă brutal de brațul liber, mă trag amîndoi în sus. Cu stînga nu mă descurc prea bine, dar reușesc totuși să-i scot arma, pe sub cotul lui, din două mișcări, ca la antrenament, i-o vîr sub stomac, acolo unde te doare numai dacă te gindești că poți fi împușcat, și trag cu sete două focuri la rînd. Cade peste mine fără să înțeleagă nimic, strînge falcile de durere de i se aud măselele sfărîmîndu-se. Rămîne nemișcat, greu ca un cadavru ce este. Felcerul se precipită spre ieșire, nu am timp să-mi scot mîna de sub sergent și să trag.

Clic!

O lumină orbitoare inundă lumea. Sînt dat jos de pe o masă-canapea, dus de brațe de doi vlăjgani, amîndoi cu grad de sergent, parcurgem un coridor, ieșim, două trepte, traversăm o curte, cerul este albastru, înalt și

gol, sînt așezat cu spatelui la un zid scorjit, mîncat de viermi parcă, două mîini mi se îndreaptă spre frunte, cu o pînă neagră, scutur capul, efectul e că mîinile se îndepărtează, scutur capul în continuare, ca să văd ce se mai întîmplă, o orgă căzută, un nai supradimensionat, două duzini de țevi îndreptate spre mine, se strigă „foc!” și toate țevile, mai puțin penultima din stînga, devin roșii, o fi oare adevărat?, două duzini de conuri de oțel umplute cu plumb se răsucesc în aer, toate în același sens, apropiindu-se infinitezimal, un grad rotire, un milimetru avans, încă un grad, încă un milimetru, traiectoriile lor converg, le pot prevedea pînă la capăt, dacă nu se va auzi undeva, spre tîmpla stîngă, un clic metalic, atunci cele douăzeci și trei de proiectile se vor înșuruba în aer, cale de șapte

(Continuare în pag. 8)

Prozele scurte care urmează aparțin unor autori tineri, evidențiați în noul val, medicul stomatolog Lucian Merișca și fizicianul Cristian Lăzărescu. Au în comun modul de generare specific SF, ridicarea la rang de metaforă existențială a unor aspecte particulare ale realului: jocul de biliard la primul, simetrizarea în fizică la cel de-al doilea. Tonalitățile sînt însă distincte, ironia gravă la Merișca, lirismul cu accente patetice la Lăzărescu; rămîne să decidă cititorul, care dintre ele este mai eficientă. (C.T.P.)

de Cristian Lăzărescu

ALEEA DIN NOAPTE

Ar fi putut jura că aleea aceasta nu existase acolo. În fiecare zi, cînd se întorcea de la serviciu, trecea pe același drum, la aceeași oră. Aproape că se aștepta să întîlnească aceiași oameni. Și nu l-ar fi mirat mult. Sau nu i-ar fi păsat. Ceea ce, în fond, ar fi fost același lucru.

Și totuși, aleea nu fusese acolo. Ezită o clipă, strînse mai tare mînerul genții, își ridică gulerul padesiului, respiră adînc și își privi răsufierea pierind în ceață, apoi, îmboldit de curiozitate, înainte. Oricum, putea întîrzia. Acasă nu-l aștepta nimeni, poate doar praful și frigul din cameră. De altfel și vara era frig acolo, darmite toamna și iarna. Ce să-i faci, dezavantajul orientării spre miazănoapte.

Aleea n-avea nimic deosebit. Pe ambele trotuare, aceleași case cu pereții înnegriți și umezi, aceleași felinare luminînd anemic. Se opri o clipă să admire ceața în lumina gâlbuie și avu senzația că trăiește o scenă dintr-un roman. N-ar fi putut spune ce anume se petrecuse, poate o schimbare în aer. Oricum, nu s-ar fi mirat deloc dacă în momentul acela, domnul Pickwick și nelipsiții lui tovarăși l-ar fi salutat, iviți din ceață. Se amuză la ideea aceasta, apoi porni din nou.

Ramele ferestrelor, trunchiurile copacilor, obstacole ivite în calea luminii, o decupau în fișii lungi, de evantai. Le urmărea dispărînd în ceața nemișcată și umedă. Se mai opri o dată și strănută, sonor. Ar fi dorit să audă o voce spunînd „Noroc!”, dar nimic nu tulbură liniștea. De undeva se porni un vînt rece și tăios, pătrunzîndu-l pînă la piele. Își strînse pardesiul în jurul corpului. Se chinui să-și aprindă o țigară, renunță și porni repede înainte, gîndindu-se cu voluptate la dușul fierbinte de acasă. Numai să fie apă caldă...

Totuși, burlăcia are și ea avantaje. Nu te trage nimeni de urechi cînd vii acasă tîrziu, nu te chinui noaptea să dormi și, mai ales, ai simbăta liberă. Habar n-are lumea de farmecul acestei zile. Simbăta începe vineri după-amiază și își atinge maximum spre orele 24.00, a doua zi. După această oră este duminică, deja anostă, deja consumată. Frigul îi întrerupea reflecțiile. Se opri din nou. I se părea că aude pași. Dar nu, nu era nimic. Privi în jur și avu brusc certitudinea că nu se mișcase din loc. Pereții la fel, negri și umezi, băltoacele, copacii desfrunziți. Ceața curgea, insinuîndu-se pînă în umbre, demontînd realul firesc al străzii, făcînd să plutească în întuneric decorul, altfel banal și cit se poate de obișnuit.

Pornit din nou, aproape fungind. Pașii îi erau înăbușiți de ceață. Își dorea cu disperare să întîlnească un birt, o cîrciumă, orice. Nimic n-ar fi fost mai bine venit decît un loc cald, mirosind a transpirație și a bere. Aproape auzea discuțiile purtate în gura mare despre meciul de ieri sau despre ultimele evenimente ale zilei. „Cum să dea atomică, bre? Ce, e de capul lor?” Curios, nu zîmbi cîtuși de puțin, gîndindu-se la figura celui ce-ar fi putut lansa o ast-

fel de afirmație.

Se încălzește, așa că se opri din nou. Unde se termina oare alea asta? Își aminti că nu văzuse nici o placă cu numele străzii, sau poate nu fusese atent. Privi în urmă. Ceată se îndesise, estompind contururile. Prin cine știe ce asociație de idei, îi veni în minte tabloul unui pictor englez, ceva cu aburi, ceață și viteză. Pictura înfățișa un tren ce trecea pe un pod, totul fiind învăluit în ceață. Trenul și podul erau figurate doar prin câteva linii negre și, în ceață, se vedeau vâpăile locomotivei. În ciuda frigului, simți o sudoare rece brobonindui fruntea. Dacă acolo, în spatele lui, ascuns de ceață perfidă, se apropie un tren? Își imagină staccato-ul șinelor, rotirea roților, corpul negru și lucios al locomotivei, flăcările ieșind din coș, sirena asurzitoare și felinarul orbitor, aproape, tot mai aproape...

Își dadu seama că tremura. Ce dracu', s-a prostiit de tot? Își privi ceasul. Stătuse. Mai bine dădea banii și-și cumpăra unul electronic. Apoi se gândi că, de fapt, afișajele acelea cu cristale lichide nu prea aveau viitor. Omul e interesat de cit mai are până la o anumită oră, nu de momentul exact afișat. Asta e! Creierul s-a învățat să aproximeze timpul, nu să-l socotească la sutime de secundă. Frigul îl sili să se miște. Încotro? Hotărî să se întoarcă, dar după cîteva pași, se opri, dîndu-și seama că nu mai știa de unde venise. Prea semănau toate casele între ele. Și ceața asta... S-o fi rătăcit. Ideea îl făcu să pufnească în ris. Auzi, să se rătăcească și unde? Pe o alee dreaptă, fără curbe! Pe o linie dreaptă!

Încetă, brusc, să mai ridă și, în același moment, își dadu seama ce nu era în regulă. Totul era la fel. Similar. Identic. Ca într-o oglindă. Casele, ferestrele, zidurile, felinarele, stîlpii, arborii, trotuarul, totul. De parcă la mijlocul străzii era pusă o oglindă înfinit de lungă. Avansă cîteva pași, privind în jur, amintindu-și că secvența ferestrelor luminate se repetase identic, numai că el nu-i dăduse nici o atenție. Pînă și băltoacele erau la fel. Iluzia era atît de puternică încît se îndreptă spre centrul străzii cu mina întinsă. Nu s-ar fi mirat de loc dacă ar fi dat de oglinda aceea presupusă, dar nu întîlni nimic în cale.

Era imposibil. O stradă perfect simetrică, pînă la ultimul amănunt. De unde pornea știa. De acolo venise el. Dar unde ducea? Avu certitudinea că alea nu existase. Ar fi văzut-o. Ar fi știut. Doar mergea pe acolo de atîția ani. Își reaminti senzația de nemiscare ce-l cuprinsese. Dacă alea și ceața se mișcaseră permanent, el stînd pe loc? Ca o bandă rulantă. În liniște, un mecanism bine uns; un fals real, purtîndu-l, unde?

Simetrie perfectă. De paritate. Mina dreaptă și mina stîngă. De conjugare. Plus și minus. Temporală. Trecut și viitor.

Stînga — dreapta!

Plus — minus!

Trecut — viitor!

Legile fizicii rămîn identice după aplicarea

celor trei simetrii.

Dovada. În fața lui. De cealaltă parte a străzii. Nu poate fi adevărat. Trebuie să mai existe o explicație.

Un alt univers. O altă lume. Marginea ei se află pe alee, se suprapune cumva peste realul lumii în care trăiește. Un pod între două lumi, altfel invizibile una alteia.

Nu mai simte frigul. Are de făcut doar cîteva pași în direcția aleasă și vraja se va rupe. Există totuși o asimetrie. El! Nu s-a întîlnit cu nimeni. Poate celălalt așteaptă undeva în ceață, își pune aceleași întrebări, e frămîntat de aceleași presupuneri. Simte un fel de tandrețe gîndindu-se că pe celălalt îl așteaptă dincolo, ca și pe el aici, aceeași cameră întunecată, prăfuită și rece. Și goală. O clipă, se imaginează pe patul neschimbat, o păpușă de faianță, în mărime naturală, cu ochii goi, murdări, împăienjenită, zăcînd uitată. Singură. Un zîmbet îi destinde fața obosită. Încearcă fără succes să-și aprindă țigara cu leasă din buzunar, apoi o aruncă și, zîmbind, pornește înainte, sau înapoi.

Silueta îi e acoperită, apoi dezvelită și din nou acoperită de ceață. Undeva, înaintea lui, sau în spatele lui, o altă siluetă se șterge identic în aceeași ceață. Sau poate nu e nimeni. Poate totul a fost o închipuire. O impresie. O umbră chinezească pe o pînză.

Să înveți să fi tu însuși. Lumea e vis. Se întoarce acasă. Se duce acasă. Are, oare, vreo importanță?

Text aparut într-o variantă incompletă în revista timișoreană Helion.

(Urmare din pag. 6)

pași, de la țevile căscate monstruos, pînă undeva spre pieptul meu, o parte vor trece prin mine și vor mușca din zidul și așa scorjit, eu însumi apăs un întrerupător cît o palmă de mare, dar nu se aude nimic, apăs un întrerupător de gumă, degetele îmi intră în el, douăzeci și trei de traiectorii nu sînt cu nimic influențate de gestul meu, un grad, un milimetru, un gînd, o cădere, o eternitate fragmentată în infinitesimale puse cap la cap...

Clic!

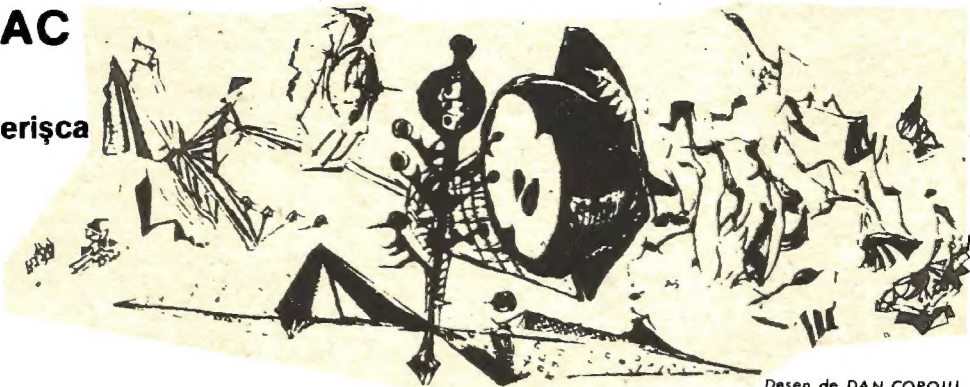
— Ești liber, amice. Ne pare rău, ai cam îmbătrînit, nu mai ești bun de copii. Media este submediocră. Gata! Undița și popicele.

Îmi dau seama destul de repede unde mă găsesc. Rememorez totul într-o clipă, un film comprimat într-un țipăt. Sergentul rîde. Nu are pistol. Mă ridic. Mă îndrept spre el, deși nu cred că mai e ceva adevărat din tot ce fac, din tot ce mi se face. Iluzie și fum voi găsi la capătul posibilului gest, un octet poziționat aleator și provizoriu într-un cip aflat la cheremul unui algoritm ciclat de mult, ireversibil. Ca și cînd ar fi real, continui să mă îndrept spre sergent...

TIC-TAC

de

Lucian Merișca

Desen de DAN COROIU

Își blestemă zilele pe care le trăise și mai avea de trăit (trăit? zile?), și ideea nefericită de a juca **triliard** cu prietenii. Bine, de fapt „triliard” se chema **acum** jocul — după ce pierduse de atâtea ori încît nu-și mai aducea aminte de la ce cont plecase; iar **prietenii** se chemau toți, dar toți voiau să te înfunde, să te facă să **pierzi**. Să-ți pierzi o dimensiune adică, așa cum pățise el. Trila se dusese dracului într-o gaură, poate aceeași prin care **căzuse** și el... Pentru ceilalți nu era nici o pagubă, și așa în „**3 Dimensiuni**” erau prea mulți jucători. Probabil că aplaudaseră sau riseră atunci cînd el se evaporase din spațiul salonului! Dar asta era regula jocului. Neapărat, în fiecare partidă cineva trebuia să piardă și să iasă afară din joc. Adică să piardă o dimensiune și să se aneantizeze... Iar altul cîștiga o dimensiune sau o recîștiga.

Devenise acum un soi de desen animat și se afla la o masă **bidimensională** acoperită cu postav verde, la care se juca **billard**.

— **Joci? îl întrebă alt ghinionist, de pe partea stîngă a foii pe care erau desenați amîndoi.**

Trebuia să joace, era singura șansă pe care și-o putea crea în acest supercazino blestemat, de a-și recîștiga cea de-a treia dimensiune. Și, pe urmă...

Își aduse aminte de lumile mai bune în care trăise și de prietenii pe care doar o șansă la o sută de milioane i-ar mai putea scoate în calea lui. Cu cît locul în care stai are mai multe dimensiuni, cu atît ideea de libertate devine mai tangibilă. Și pariez că nici nu știți ce fain este să faci dragoste cînd ești într-o nouă dimensiune!

Așezară **bilele** (adică cerculețele) pe suprafața verde și îl lăsară pe el să lovească primul. Calculă în minte unghiurile de ricoșare. Strînse între degete vergeaua de lemn...

TAC.

Lumea se împrăstie o dată cu bilele pe postavul verde și prin gaură căzu doar el, atrofiindu-și încă o dimensiune! Era acum doar un **segment**, jucînd într-o **dreaptă** un joc ce se chema **miliard** și se juca cu niște puncte

numite **mile**...

— Joci? îi bolborosi un alt paria al societății, care ajunsese în aceeași **linie** și pe care îl vedea, îl auzea și îl înțelegea din ce în ce mai anevoios.

Stăpînii din dimensiunea superioară (ii) priveau cu dispreț prin **micromonoscop**...

Își șterse cu dosul palmei **monodimensionale** broboanele de sudoare **monodimensionale** de pe fruntea **monodimensională** și puse mîna pe tac.

Era la **capătul** jocului.

Avea, într-acest loc, **două** posibilități:

1) Dacă va lovi bine, va recîștiga o dimensiune și va continua să respire, să existe și să spere... Timpul va continua să curgă, normal ori... invers. În orice caz, va avea șansa să-și poată redobîndi dimensiunile pierdute, una cîte una...

2) Dacă va lovi prost, va pierde și ultima dimensiune ce-i mai rămăsese și se va închide într-o clipă, într-un punct etern, singur doar cu timpul. Un punct doar, un loc ca și inexistent, în care nu va face nimic, niciodată. Și pentru totdeauna. Un punct mort, la capătul dimensiunilor și dincolo de marginile timpului închiric. Un punct în care nu va mai juca nimic, cu nimeni, pentru că nuva mai avea nici o miză de pierdut, pentru că nu va mai avea nimic, în general, pentru că nu va mai fi nimic. Pentru că, de fapt, **nu va mai fi**.

Să joci **nimic**. Să ajungi într-o lume cu 0 dimensiuni. Să aștepti acolo, tu și ceilalți, pînă ce va începe o altă etapă a pulsației.

Își privi — ca pe un talisman — ceasul.

Frecă cu creta virful de lemn... Închise ochii, se relaxă și încercă să-și închipuie mersul **zilelor** pe linia de postav verde. Apărent, nimic mai simplu decît să faci un punct să culiseze pe o dreaptă, pînă la ciocnirea cu un alt punct.

Un punct. Acum.

TAC.

— tac — tic — tac — tic — tac — tic — tac — tic — tac...

Text ce pleacă de la o idee de Anghel Codreanu

Ruperea de lume, care a contorsionat România ultimilor ani, a afectat și science fiction-ul. De multă vreme nu mai știm practic nimic din cele întâmplate în literatura străină a imaginarului. Vom încerca deci, începînd din acest număr, cu ajuto-

rul cunoscutului Ion Doru Brana, să ne re-conectăm la univers. Am început rapelul cu sfîrșitul anului 1985, deoarece, ați ghicit, ne-am gîndit la des adresata întrebare postrevoluționară: „Ce-ați făcut în ultimii cinci ani?”. (C.T.P.)

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

SF

de Ion Doru Brana

Noiembrie 1985

● După perioada de inactivitate (în domeniul literaturii SF), care a durat mai mulți ani, și stimulat de reeditarea romanelor sale *Unearthly Neighbors* (1960), *Shadows in the Sun* (1954) și *The Shores of Another Sea* (1971) în seria „Clasicii SF” a Editurii Crown, Chad Oliver a revenit la mașina de scris... science fiction. Romanul la care lucrează poartă titlul *Second Contact* și autorul îl definește ca fiind „cea mai complexă” dintre scrierile sale de pînă acum.

● Trei noi romane semnate de trei clasici ai SF-ului modern au văzut de curînd lumina tiparului: *Robots and Empire* de Isaac Asimov este o continuare a evenimentelor din *The Robots of Dawn* (1983) și un nou pas în efortul scriitorului de a integra ciclurile Roboților, Fundației și Imperiului într-un magnum opus coerent; în *The Cat Who Walks Through Walls*, asemenea lui Asimov, Robert A. Heinlein revine asupra unor evenimente descrise în romane mai vechi, încercînd să încheie întreaga sa operă, dar nu prin metoda „umplerii golurilor” din desfășurarea cronologică a acțiunii, ca autorul Fundației, ci prin stabilirea de legături între idei și personaje prezentate în istorisirii anterioare; în sfîrșit, după o pauză de 23 de ani, Ray Bradbury publică un nou roman, *Death Is a Lonely Business*, care — fără a fi SF sau fantasy — tratează o intrigă de tip polițist, cu toate ingredientele care au creat faima inimitabilului „stil Bradbury”.

● William Gibson, Bruce Sterling, Rudy Rucker, Lewis Shiner, Walter Jon Williams sînt noii „copii teribili” ai SF-ului american, cărora li s-a aplicat eticheta „cyberpunks”, inspirată de importanța acordată cadrului tehnologic în proza lor, care, adesea, aduce în scenă un viitor dezarticulat, corupt de omniprezența copleșitoare a unei tehnolo-

gii afectînd toate raporturile sociale. Într-un recent interviu acordat revistei *Solaris* din Quebec, William Gibson răspundea la întrebarea „Ce părere aveți despre eticheta „cyberpunk?”: „Există actualmente în SF-ul american un curent care degajă un vag și delicios parfum de politică clandestină. Semnele sînt evidente la mai mulți scriitori noi. Bruce Sterling nu ezită să califice drept „mișcare” această nouă tendință. Norman Spinrad a sugerat termenul „neuromantici” (de la romanul lui Gibson, *Neuromancer*, de anul trecut). Desigur, se pot constata anumite afinități între acești scriitori, dar deja e mai degrabă vorba de amicitii personale: cine pe cine a lăsat să doarmă la el în cameră în timpul cutărei convenții, de exemplu. Este întotdeauna tentant să definești a posteriori o mișcare literară, însă de cînd mi-am dat seama în cite feluri pot fi interpretate evenimentele actuale, privesc cu destulă neîncredere istoria literară. Cred că, a la longue, această etichetă ar putea fi dăunătoare. Le-am recomandat autorilor mai tineri decît mine să nu se lase etichetați și să nu formeze grupuri identificabile, deoarece imediat ar apărea persoane care să găsească în asta un motiv de reacție”.

● Premiile World Fantasy 1985 au fost decernate de juriul alcătuit din Suzy McKee Charnas, Jo Fletcher, George R.R. Martin, Baird Searles și Terri Windling, după cum urmează: Premiul special pentru întreaga operă: Theodore Sturgeon (1918-1985); roman: *Mythago Wood* de Robert Holdstock și *Bridge of Birds* de Barry Hughart (ex aequo); năvelă: *The Unconquered Country* de Geoff Ryman; povestire: *Still Life with Scorpion* de Scott Baker și *The Bones Wizard* de Alan Ryan (ex aequo); culegere de proză scurtă: *Clive Barker's Books of Blood*, volumele 1-3, de Clive Barker; artist plastic: Edward Gorey.

Premiile British Fantasy 1985, anunțate simultan, au fost următoarele: roman: *Incarnate* de Ramsey Campbell; proză scurtă: *In the Hills*, în *the Cities* de Clive Barker; artist plastic: Stephen Fabian; film: *Ghostbusters*.

● Ellie Arroway s-a născut cu vocația savantului. În plus, are norocul de a se afla în locul potrivit, în momentul potrivit și cu uneltele potrivite. Înlăcărată de visul comunicării cu inteligențele extraterestre, Arroway devine directoarea Proiectului Argus, din Mexico, și este de față în clipa recepționării neașteptate a unor emisii din spațiul cosmic. Cum o vor călăuzi aceste mesaje într-un periplu personal de investigații și revelații, traversînd interfața dintre știință și religie, constituie su-

biectul captivant al romanului **Contact**, prima încercare beletristică a cunoscutului (și, pentru mulți, telegenicului) om de știință Carl Sagan, care izbutește rara performanță de a crea genul de literatură ce se situează la hotarul atât de disputat dintre **mainstream** și anticipație. Așteptată cu mari speranțe de unii, cu superior scepticism de alții, cartea s-a plasat imediat pe primele locuri ale listelor de best-sellere din Statele Unite.

● Conform informațiilor din buletinul editat în 1984 de Clubul SF „Radiant” din Sverdlovsk, în U.R.S.S. activau, la acea vreme, 147 de cenacluri și cluburi de anticipație. Astăzi, numărul lor a depășit 170.

● Cu ocazia celei de-a 50-a aniversări a Uniunii Scriitorilor Sovietici, organul oficial al acesteia, **Literaturnaia Gazeta**, a acordat distincții „pentru servicii aduse la dezvoltarea literaturii sovietice”. Printre cei decorați s-au aflat numeroși scriitori de science fiction. Daniil Granin a primit Ordinul Lenin. Ordinul Muncii „Steagul Roșu” a fost acordat poetei Rimma Kazakova, autoarea citorva povestiri SF remarcabile, și lui Vladislav Krapivin, scriitor din Sverdlovsk, care, pentru prozele sale SF, a mai primit în trecut premiile Komsomolului, Aelita 1983 și Marele Inel al Fandomului Sovietic. Ordinul Prieteniei între Popoare a fost decernat lui Cinghis Aitmatov, autor, printre altele, al romanului **O zi mai lungă decât veacul**, și postului leningrădean Vadim Șefner, al cărui ultim roman, **Cocioaba datornicului**, a fost ales de fandom drept cel mai bun al anului 1982. În sfârșit, două ordine Meritul Onorific au fost înminate lui E. Voikunski, coautor, împreună cu I. Lukodianov, al mai multor cărți de SF, și lui Ermei Parnov, cunoscutul scriitor de anticipație care a devenit reprezentantul constant al Uniunii Sovietice la diferitele convenții SF europene și internaționale.

● Revista **Izobretatel i Raționalizator** (nr. 7-8/1985) a publicat scenariul inedit Cinci linguri de elixir, semnat de Arkadi și Boris Strugațki, iar revista **Znanie Sila** (nr. 6/1985) a început serializarea nulei lor **Valurile liniștesc vântul** (a treia din ciclul avându-l ca protagonist pe Maxim Kammerer).

● Editura pariziană Robert Laffont a publicat recent o nouă ediție, actualizată, a apreciatei **Histoire de la Science Fiction moderne, 1911-1984**, de Jacques Sadoul, căreia autorul i-a adăugat două capitole ce acoperă ultimii zece ani (prima ediție a volumului a apărut în 1973).

Ianuarie 1986

● John Brunner negociază cu mai multe edituri americane și britanice drepturile de publicare ale noului său roman, **The Shift Key**.

● Romanul de debut, **Neuromancer** (1984), i-a adus lui William Gibson o multime de elogii, marile premii SF Hugo și Nebula, Premiul comemorativ Philip K. Dick, Premiul australian Ditmar.

dar și un torrent de controverse. Asemenea pistolurilor din vest, al căror mit pare a-l fi actualizat pentru era computerelor, Gibson a devenit, deopotrivă, erou de temut și țintă extrem de tentantă: este cel mai proeminent scriitor al noului curent denumit „**cyberpunk**” și nu face nici un pas fără... arma pregătită. Deși noul său roman, **Count Zero**, nu este o continuare directă a celui dinainte, acțiunea se petrece în același viitor, câțiva ani mai târziu, aducând în scenă personaje similare și conflicte similare între magnați ai finanței, antreprenori dubioși, mercenari specializați în bătălii cibernetice și geniale inteligențe artificiale. Dar, mai presus de toate, stilul cărții rămâne același: fluent și tulburător de „realist”. Ce se află în spatele acestei proze spumoase? În momentul de față, un scriitor foarte talentat și promițător, dar încă în dezvoltare și care nu și-a atins, probabil, deplinătatea puterilor literare. În **Count Zero**, Gibson complica structura narativă construind trei conflicte care converg în mod gradat: un agent liber profesionist este angajat pentru a organiza dezertarea unui savant de la un colos industrial în folosul altui colos, rival; un fost proprietar de galerii de artă este salvat de la căderea în dizgrație și pus pe urmele unui misterios geniu artistic; iar Bobby Newark (zis Contele Zero), un tânăr care vrea să devină star în materie de computere, încercă toate ițele și se pomeneste implicat într-o aventură riscantă, în momentul cînd intervenția sa într-un ciber spațiu închiriat atrage atenția unor forțe „cu greutate”. Toate aceste elemente de intrigă produc suspans, acțiune și o serie de enigme incomplet rezolvate pînă la urmă — o sumă oarecum mai puțin satisfăcătoare decât părțile sale. Pînă acum, preocuparea esențială a lui Gibson a fost de a-și transporta cititorii într-un viitor cît mai plauzibil și mai veridic, prin intermediul unor teme care sînt un fel de hibrid SF/thriller, dar cărora le lipsește recompensa SF clasică a unor idei noi, bulversante. Totuși, **Count Zero** este mai mult decât un roman captivant țesut din imagini memorabile și dialoguri sofisticate. Caracterizarea personajelor o depășește uimitor pe aceea din **Neuromancer**, iar versiunea hipercomplexă de computer inteligent imaginată de Gibson se situează cu mult deasupra vechilor modele (șabloane?) obsedate de proverbiala Dominație Mondială. Concluzia? Aflat în plin avînt creator și dotat cu un talent literar ieșit din comun, William Gibson are toate șansele de a deveni o stea de primă mărime pe firmamentul literaturii SF universale.

● Cărți noi: **Speaker for the Dead** de Orson Scott Card (continuare a romanului **Ender's Game** din 1985, excelent conglomerat de extrapolare socială, coniectură științifică și analiză psihologică, pe o temă de contact cu o civilizație extraterestră), **Black Venus** de Angela Carter (și **The Power of Time** de Josephine Saxton (două culegeri remarcabile, cuprinzînd texte recente ale celor două autoare britanice), **Tesseract**, editoare Judith Merrill (antologie exhaustivă a prozei SF contemporane din Canada), **Despatches from the Frontiers of the Female Mind**, editoare Jean Green și Sarah Lellianu (cea mai interesantă și incitantă antologie de

proze inedite apărută în ultimele cîteva luni, incluzînd texte de Joanna Russ, James Tiptree Jr., Tanith Lee, J. Saxton, Pamela Zoline, Frances Gapper, Sue Thomason), *Slow Birds* de Ian Watson (culegere cuprînzînd cele mai noi istorisiri ale ingeniosului autor englez).

Februarie 1986

● Conform informațiilor publicate de revista *Locus*, 1985 a fost un an record pentru science fiction în Statele Unite. Au apărut 1 332 de cărți, dintre care 715 (54%) inedite, după cum urmează: 249 romane SF, 177 romane fantasy, 74 cărți de referință, 64 antologii SF, 37 diverse. În clasamentul editorilor, în frunte s-a plasat, ca și în anii trecuți, Ace/Berkley (237 cărți publicate), urmat de Tor (102), Ballantine/Del Rey (100), DAW (85), Bantam (77) și celelalte.

● O stație radio finlandeză care, la 29 decembrie 1985, a transmis, timp de o oră, scenariul radiofonice *Războiul următor* de Jan Hartman, descriînd izbucnirea unui al treilea război mondial, a provocat momente de panică publică asemănătoare cu acelea declanșate de faimoasa adaptare radiofonică realizată de Orson Welles după *Războiul lumilor* de H. G. Wells.

● Coproducția cinematografică germano-sovietică bazată pe romanul *E greu să fii zeu* (1964) al fraților Strugațki se realizează după un scenariu de Pierre Christian și cu scenografia lui Jean-Claude Mezieres, scenariul, respectiv autorul faimoaselor benzi desenate franceze „Valerian”.

● În 24 noiembrie 1985 a încetat din viață, la vîrsta de 74 de ani, René Barjavel, scriitorul francez de SF cu cel mai mare succes comercial internațional.

Barjavel s-a născut în 1911. Primele sale romane, *Ravage* (1943) și *Le voyageur imprudent* (1944), au apărut în timpul ocupației germane în Franța, devenind ulterior opere clasice, reeditate în mod constant. *Ravage* descrie prăbușirea civilizației umane în urma unui război mondial și a misterioasei dispariții a electricității, în timp ce al doilea roman este o istorisire de călătorie în timp, care introduce, probabil, primul paradox temporal din SF-ul francez. După 1944, Barjavel a continuat să scrie cu regularitate SF. *Le diable l'emporte* (1946) este un alt roman pe o temă de război viitor cu urmări apocaliptice, *La nuit des temps* (1968) are ca subiect descoperirea supraviețuitorilor, în stare de hibernare, ai unei străvechi civilizații care s-a autodistrus. *Le grand secret* (1973) descrie, cu accente satirice, o conspirație menită să țină ascuns secretul nemuririi.

Autor al numeroase romane *mainstream* și foarte activ publicist, Barjavel a devenit destul de faimos pentru a nu fi considerat doar scriitor de SF și, deși multe dintre cărțile sale au fost publicate de Denoël, în majoritatea cazurilor ele nu au apărut în colecția specializată în SF („Présence du futur”) a acestei edituri. Barjavel nu a pregetat însă niciodată să-și califice cărțile drept SF și și-a declarat

recunoașterea îndrăgostirii pentru genul SF.

Cele mai recente romane de anticipație ale sale, *Une rose au Paradis* (1981) și *La tempête* (1982), reprezintă versiuni moderne de avertismente împotriva războiului. Alte opere SF lăsate de Barjavel includ romanele *Jour de feu* (1974) și *Colomb de la lune* (1962), precum și unele dintre povestirile cuprinse în culegerea *Les enfants de l'ombre* (1946), ediție revăzută și adăugită cu două texte inedite, în 1974, sub titlul *Le prince blessé*.

Martie 1986

● La 11 februarie 1986 a încetat din viață, la vîrsta de 65 de ani, în urma unei embolii pulmonare, Frank Herbert.

Frank Patrick Herbert s-a născut la 20 octombrie 1920, la Tacoma, statul Washington. În timpul celui de-al doilea război mondial a fost înrolat în marina militară, iar după război a urmat cursurile Universității Washington din Seattle, luînd apoi, ani de-a rîndul, ca ziarist la diferite publicații de pe Coasta de vest, pentru ca, în cele din urmă, să devină scriitor profesionist (1972).

Herbert a debutat în SF cu povestirea *Looking for Something?* (1952). În cursul următorilor zece ani a colaborat sporadic la revistele de SF, publicînd vreo 20 de povestiri, care constituie majoritatea prozei sale scurte (Herbert nu a impresiionat niciodată cu texte sub dimensiunile romanului). În aceeași perioadă a scris și primul roman, *Under Pressure* (1955), un thriller psihologic a cărui acțiune se petrece la bordul unui submarin din viitor.

Recunoașterea lui Herbert ca scriitor de importanță majoră s-a produs o dată cu serializarea, în *Analog*, între 1963-1964, a romanului *Dune* (1965), care a cîștigat cel dintîi Premiu Nebula, apoi Premiul Hugo, și a devenit una dintre cele mai renumite opere ale SF-ului modern. Prin imbinarea ingenioasă a discursului intelectual alambicat cu o impresionantă complexitate a conflictului (aproape imposibil de prezentat rezumativ), *Dune* i-a oferit lui Herbert punctul de plecare pentru un monumental ciclu, rămas, din nefericire, neîncheiat și cuprînzînd romanele *Dune Messiah* (1969), *Children of Dune* (1976), *God Emperor of Dune* (1981), *Heretics of Dune* (1984) și *Chapterhouse: Dune* (1985).

Începînd din 1965, Herbert a publicat cu regularitate romane interesante, îmbogățînd patrimoniul SF-ului universal cu opere memorabile, ca *Destination: Void* (1966), *Whipping Star* (1970), *Hellstrom's Hive* (1973), *The Dosadi Experiment* (1977), și *The White Plague* (1982). Ultima carte pe care a apucat să o termine este romanul *The Man of Two Worlds*, scris în colaborare cu fiul său, Brian. Ultimul volum al trilogiei concepute împreună cu poetul Bill Ransom, cuprînzînd romanele *The Jesus Incident* J (1979) și *The Lazarus Effect* (1983) a rămas într-un stadiu de redactare suficient de avansat pentru ca Ransom să-l poată încheia.

● Jack Williamson a vîndut Editurii Bluejay romanul *Firechild* și a început să lucreze, împreună

cu Frederik Pohl, la un nou roman, intitulat **Land's End**.

● Următoarele proiecte ale lui David Brin includ romanul **The Uplift War**, o continuare a acțiunii din **Startide Rising** (1982; Hugo, Nebula), și culegerea de povestiri **The River of Time**.

● Un adevărat torent de culegeri de proză scurtă, toate la un nivel calitativ neobișnuit de ridicat, a inundat la sfârșitul acestei primăveri librăriile americane. Printre cele care au făcut obiectul celor mai elogioase recenzii în publicațiile de specialitate, se numără: **Burning Chrome** de William Gibson, **The Planet on the Table** de Kim Stanley Robinson, **Visible Light** de C.J. Cherryh, **Blue Champagne** de John Varley, **Beyond the Safe Zone** de Robert Silverberg și în **Alien Flesh** de Gregory Benford.

Aprilie 1986

● Mediile SF americane au deplîns, cu adîncă durere, încetarea din viață a celei care a fost Judy-Lynn del Rey, directoarea Editurii Ballantine/Del Rey și unul dintre cei mai activi și productivi editori de carte SF din istoria anticipației americane.

Născută în 1943, del Rey și-a început frumoasa carieră de editor SF în 1965, cînd a devenit redactor adjunct al revistei **Galaxy**; în 1969 a fost promovată redactor-șef, în locul lui Lester del Rey (cu care s-a căsătorit în 1971), apoi, în 1973, a preluat postul de redactor de SF la Editura Ballantine, pentru ca în 1978, după ce transformase Colecția de SF Ballantine în cea mai prestigioasă calitativ din Statele Unite, să devină, la numai 35 de ani, director de editură și vicepreședinte al complexului Ballantine Books. Datorită exclusiv spiritului întreprinzător, perspicacității, bunului gust artistic, talentului publicistic și discernămintului literar al editoarei lor, cărțile purtînd emblema „Del Rey SF” s-au aflat, ani de-a rîndul, în fruntea listelor de best-sellere SF și de nominalizări pentru premiile Hugo și Nebula.

● Norman Mailer, noul președinte al faimosului Pen Club, a avut lăudabila inițiativă de a introduce în programul celei mai recente întruniri a asociației, care a avut loc în ianuarie, la New York, o masă rotundă cu tema „Science Fiction”. Printre invitați s-au numărat Samuel R. Delany, Thomas M. Disch, John Crowley și John Calvin Batchelor.

● Isaac Asimov a predat Editurii Doubleday romanul **Foundation and Earth** (care va apărea în septembrie) și a început să lucreze la **Prelude to Foundation**.

● După o pauză de aproape zece ani, un nou roman de Algis Budrys, **Hard Landing**, va apărea, în această toamnă, în Colecția „Questar” a Editurii Popular Library.

● Cărți noi: **The Starry Rift** de James Tiptree, Jr.

(culegere alcătuită din trei nuvele a căror acțiune se petrece într-un univers galactic comun și care demonstrează că, atunci cînd este abordată în mod inteligent, space opera poate depăși limitele genului), **The Songs of Distant Earth** de Arthur C. Clarke (roman pe o temă de colonizare planetară, care însă nu se ridică la nivelul celorlalte scrieri ale celebrului maestru al hard SF-ului), **The Coming of the Quantum Cats** de Frederik Pohl (roman cu subiect de istorie paralelă și interesantă introspecție socio-politică), **Godbody** de Theodore Sturgeon (ediție postumă a unui roman scris de regretatul autor în urmă cu aproape 20 de ani, un fel de „Jesus Christ Superstar” în manieră SF, oarecum demodat astăzi), **Hardwired** de Walter Jon Williams (captivant roman de „aventuri tehnologice” în cea mai autentică venă cyberpunk), **Tuf Voyaging** de George R.R. Martin (culegere de povestiri aparținînd unui popular ciclu serializat în **Analog** și introducînd, fiecare, o problemă planetară și soluționarea ei ecologică de către ingenioul specialist în inginerie genetică, Haviland Tuf), **Heart of the Comet** de Gregory Benford și David Brian (excellent roman hard SF despre explorarea cometei Halley, candidat sigur la marile premii ale anului).

Mai 1986

● Tim Powers a cîștigat pentru a doua oară Premiul Comemorativ Philip K. Dick, de data aceasta pentru romanul **Dinner at Deviant's Place**.

Locul II și Diploma de onoare PKDMA 1986 au revenit lui Richard Grant, pentru romanul său de debut, **Saraband of Lost Time**. Primul premiu PKDMA al lui Powers, în 1984, a fost cîștigat pentru romanul **The Anubis Gates** (1983).

● Cabana Boy Productions Inc., o nouă companie cinematografică din Los Angeles, a cumpărat contra stupefiantei sume de 100 000 de dolari, drepturile de ecranizare a romanului **Neuromancer** (1984; Hugo, Nebula, PKMDA, Ditmar) de William Gibson.

● Romanul **The Great Divide** de Frank Robinson va constitui baza unui miniserial în cinci episoade produs de Televiziunea Sovietică.

● La 5 aprilie 1986 a încetat din viață, la vîrsta de 82 de ani, Manly Wade Wellman, scriitor de SF și fantasy, creatorul popularului ciclu **Silver John**.

● Corporația cibernetică americană Salinon oferă, într-un anunț publicitar, **software** pentru generarea de nume cu etimologii eline, latine sau contemporane, „nume inedite cu fonetică engleză” și nume create din cuvinte existente, utilizînd în procesul de elaborare „probabilități condiționale, algoritmi criptografici și baze de date lingvistice”. Firma susține că produsele oferite pot fi întrebuițate „la orice”, de la inventarea de nume de naștere pînă la crearea de personaje literare și „animale sci-fi”!

(Continuare în numărul viitor)

PIANUL PREPARAT

de Horia Aramă

Un fel de a povesti reținut, sobru, o anume distanțare, configurând un univers textual al melancoliei reci, fluide, al penumbrei în care scriesc din cînd în cînd muchii tăioase, aceasta ar putea fi marca prozelor lui Horia Aramă (n. 1930). Fără a înclina spre fantastic, este un tipic scriitor de soft-SF (și-a făcut intrarea în literatură ca poet), nu foarte preocupat de tratarea strînsă a ipotezei insolite, în schimb punînd accentul pe vibrațiile induse în universul interior de deformarea celui exterior. Se numără printre cei cîțiva scriitori care, la sfîrșitul anilor '50, au impus în literatură SF românească (sincronism, mai mult sau mai puțin intențional, cu noul val de atunci din SF-ul mondial), o orientare promovînd explorarea mai degrabă a spațiului interior al umanului decît a celui cosmic și preocuparea pentru calitatea scriiturii, în replică la științificismul descriptiv-festivist și primitivismul stilistic dominante pînă atunci.

Pînă unde poate manipula tehnologia ființa umană? Există în om o esență de necontrafăcut? Se (ne) întrebă H. Aramă, întrebări reluate pe spații mai ample în volumul **Tărutul interzis** (1972). Dacă în istoria literaturii ar fi existat, ca în cazul celei a filmului, o perioadă a mutului, **Pianul preparat** i-ar aparține: dinamism sec, mecanic, de film mut rulat cu aparate moderne, acompaniament exterior și grăbit de pian dezacordat, fanțose care nu mor, în ciuda agresiunilor de tot felul, pentru că există doar la nivel gestual, totul învaluit într-o tăcere a însingurării metropolitane care face să-ți țiuie urechile.

Cristian T. Popescu

Ceea ce mă preocupă
este realitatea
oricărei libertăți
THOMAS MANN

1

Roata evolua lent. Nacelele ușoare suiau și coborau într-o ciudată horă verticală. Rotația lor solemnă, de sistem planetar, deplasa în noaptea de august perechi neastîmpărate. Mișcarea spițelor de neon marca timpul, ca un ceasornic al plăcerii. Cei care se instalau în cojile de nucleu își luau un zgomotos adio de la cei rămași pe pămînt, le făceau semne. Treptat, mișcarea îi despărțea de ei și o dată cu această agitația se potolea. Oamenii deveneau tăcuți, se pierdeau în priveliște. Roata cea mare se învîrtea cu măiestrie, ridicîndu-i printr-o mișcare calmă, plantîndu-i în noaptea incertă. Fiecare metru de ascensiune îndepărta perechea din nacela albastră de Babilonul artificial.

Nimic nu-i stînjenește de-a lungul serii pe trecute în Luna-Park, dar acum percepeau diferit fastul industrial, se simțeau deasupra lui din toate punctele de vedere. Distracțiile

RETRO

ieftine, cele cu pretenții de rafinament, scădate într-o lumină forțată, ațîțitoare, își pierdeau farmecul agresiv care-i subjugase, ordonându-se în plan, într-un sistem de forme complicat, dar finit, exterior, supus.

Noaptea cîștiga teren, cuprinsese mai mult de jumătate din sfera înconjurătoare. "Teritoriul rămas pradă luminii părea o piele de animal, un sagri miraculos care se comprima, se zgîrcea.

Avansau în noapte, mereu mai încet, mai nehotărît, și tot astfel, nehotărît, se arătau primele stele, obscure, abia dibuind prin ceață, asistînd la mișcările tot mai slab perceptibile ale animalului muribund, cu strălucirea în descreștere.

Apoi începu coborîrea, de cealaltă parte a marelui drum circular. Coborau bucuroși, regăseau cu plăcere lumea care era totuși a lor. Pielea de sagri se desfășura, copleșea împrejurimile, ocupa orizontul. Priveliștea se extindea, cîștiga în amplitudine, deschizînd largi brațe care tindeau să-i cuprindă, să-i întrezire în materia clocotitoare. Dar aceasta nu mai deștepta în cei doi o senzație de teroare; veneau, dimpotrivă, către ea cu întreg elanul. Construcția orbitoare de sub ei creștea dincolo de orice limite, în detrimentul proporțiilor juste, creștea fabulos.

Și deodată mersul încetă. Erau pe pămînt. Totul intrase cu bruscule în dimensiunile normale. Noaptea pierise, nici o urmă a stelelor nu se mai ghicea și nici roata cea mare nu era mai mult decît un arc de cerc. Săriră sprinteni din închisoarea nacelei albastre, bucuroși să-și regăsească anonimatul.

2

Nu există anonimă. Cei doi știau că nu-și pot afla condiția firească fără a-și relua identitatea. Aventura care le dăduse personalitate se încheiase. Cu atît mai bine. Modestul salt aerian întredeschisese, nedorit, o ușă către zone pe care nu le visaseră. Erau bucuroși să reîntîlnească limitele unei libertăți cunoscute, primitoare.

Pe Greger îl înduioșa profilul grațios desenat al încă tinerei sale soții. La rîndul ei, Hulda se gîndea cu afecțiune la blondul Greger, soțul ideal, omul care-i asigura liniștea, dreptă. premisă a stabilității. De altfel, Greger era tipul funcționarului model, al executantului de carieră, care pe plan sufletesc pune gazonul din fața casei înaintea problemelor de importanță departamentală.

Își permiteau destul de rar, mai des totuși decît credeau cunoscătorii care le admirau armonia domestică, asemenea escape în doi, superficial adolescente, în care prietenul cîreilor își ținea soția de umeri.

În aceeași poziție înaintau și acum, plonjînd în odihnitoarea lipsă de gîndire pe care o presupune amuzamentul în comun, mulțumiți să alerge de la o baracă la alta, de la un

stand de tir la unul de pescuit rațe de celuloid, trecînd pe lîngă o disputată „Încercare a norocului” și un zgomotos teatru de păpuși automate, urmîndu-i pur și simplu pe cei dinaintea lor, rîzînd cînd se rîdea și trecînd mai departe cînd o făceau și ceilalți, liberi de orice angajare.

3

Conformismul presupune însă disimulare. Soțul ideal avea oricînd la îndemînă o mică ironie inofensivă la adresa idealei sale partener de viață, după cum ea păstra cu grijă secretul cu ajutorul căruia conducea nava căsniciei lor, lăsîndu-i pe cei din jur să creadă că Greger era timonierul. Există asemenea perechi standard, în posesia tuturor datelor necesare pentru a îmbătrîni împreună fără a depăși nici cu o centimă cerințele unei fericiri de serie. Atingînd cu bine jumătatea drumului vieții, cei doi vegheau să-și ajungă, făcînd economie de sentimente și emoții, ferindu-se de foarte nou și foarte vechi, de praguri și revelații, reușind, ca atîtea milioane de oameni, să trăiască printre miracole și cataclisme fără să întîrzie la birou.

Se opriră în fața unei ciudate alcătuiri de cuvinte care scînteia deasupra unui mic teatru de pinză: **pian preparat**. Reclama era construită cu exces de termeni tehnici, realizatorul instrumentului era numit „eminentul Electronicus”, aparatul: „o performanță în care secolul s-a depășit pe sine”. Inscripțiunile luminoase, imaginile mecanice, ermetice, menite să ațîțe curiozitatea, creau un climat de încredere, evocau universul științelor pozitive.

Pian preparat? Stereoviziunea transmitea uneori concerte imposibile bazate pe alterarea bunului instrument prin adăugarea la rezonanța corzilor acestuia a tot felul de apendice metalice, de cristal și de altă natură, alese mai mult sau mai puțin inspirat. Hotărîți să guste din toate plăcerile lumii, împotriva prudenței și a lipsei de simț muzical, cei doi intrară. Plăteau astfel tribut unui snobism întîrziat, Greger dintr-un fel de bruscă sportivitate care pretindea să nu ocolească nici o distracție, Hulda pentru că-l cunoștea pe Greger și fiindcă i-ar fi făcut plăcere să aibă ceva „tare” de povestit prietenelor a doua zi.

4

O estradă de aluminiu. O armătură de tuburi din același material, formînd un schelet asemănător cu al unei insecte văzute dinăuntru, susținea epiderma textilă a sălii transportabile. Șirurile de bănci, coborînd într-un modest amfiteatru, erau populate de un public eterogen. Se rîdea, se mototelea cu degete nerăbdătoare ambalajul ingenios al dulciurilor populare. Zeflemiştii schimbau, peste capetele celorlalți, ironii anticipate la adresa spectacolului așteptat.

Răbdător, pe estradă trona un imens pian cu coadă, croit pe măsura scenelor cu o deschidere de cel puțin șaiszeci de metri, oarecum stinjenit aici. Tăcea, grav, negru, unic obiect masiv în interiorul de jucărie.

Curind lumina estradei se intensifică și apăru „eminentul Electronicus”.

Cabotinajul clasic nu se mai poartă altfel decât verbal. Artistul apăru pe scenă cu o mină în buzunarul pantalonilor și, sprijinindu-se cu cealaltă pe luciul pianului, ba și bătându-l ușor cu palma, ca pe un animal ascultător, vesti cu o absolută degajare începutul spectacolului. Avea să demonstreze, cu voia celor de față, virtuțile unui instrument pe care l-ar fi considerat fantastic dacă nu l-ar fi construit cu mîna lui.

Urmă o scurtă echilibristică pe muchia de cuțit dintre un stil „științific” și unul „popular”, în care timp încercă să explice principiul instrumentului său.

Începu prin a vorbi despre rolul biocurenților în viața fiecăruia. Pe o cale destul de încălțată, pe care nu vom încerca s-o refacem, ajunge la formularea ideii că la urma urmelor diversele stări de spirit sint declanșate prin anumite semnale. După ce preciză cu modestie că-și consacraseră viața, cel puțin pînă atunci, studierii și clasificării acestor semnale, precum și stărilor psihice care corespund unora dintre ele, sublinie că realizarea experimentală a unor metode prin care stările cu pricina să poată apărea la comandă fusese numai o chestiune de geniu practic.

Lovi din nou cu palma crupa armăsarului negru cu care se pregătea să pornească la drum, pentru a sugera că se apropie clipa cînd se va înțelege legătura dintre preludiile sale oratorice și „pianul preparat”. Într-adevăr, cu aceeași simplitate comunică faptul că o mare gamă de circuite electronice acordate pe stările de spirit sus menționate se aflau în corpul de lac negru, putînd fi puse în funcțiune printr-o simplă apăsare pe o clapă. Astfel, aparatul său se dovedea un veritabil pian al sentimentelor, al senzațiilor, al pornirilor celor mai diverse.

În acest moment părăsi culisele pentru a se înfățișa publicului o vivace domnișoară brunetă, partenera sa.

După ce o instală într-un anume unghi față de pian, cam în prelungirea cozii, explicînd că într-acolo este orientată „bătaia” aparatului, Electronicus anunță pe un ton ridicat începutul experimentului.

Pierduți în mulțime, Greger și Hulda se mișcă pe locurile lor, încercînd o ultimă corectură a poziției înaintea cursei hotărîtoare, și-și lungiră gîtul ca toată lumea, gata să asiste, nu fără o secretă stringere de inimă, la tot ce putea fi mai neașteptat.

Cu degetul gros al stîngii în răscoiala vestei, Electronicus, se aplecă elegant și atînge o clapă. Se auzi un „la” mediocru și, drept acompaniament, domnișoara vivace ridică din umeri. Gestul părea perfect natural, era

însă departe de a exprima indiferența pentru cele ce se conspirau împotriva-i, constituind, din contră, un prim efect al artei maestrului. Apăsarea repetată, în ritm capricios, a clapei și realizarea ireproșabilă, în același ritm, a ridicărilor din umeri provocară în sală primele uimiri.

Pianistul trecu la un exercițiu mai avansat. Atînge altă clapă, făcînd-o pe tinăra lui. colabatoare să se ridice de pe scaun. Alt sunet o făcu să șadă. Pentru variație, un nou ton îi propuse să izbucnească în rîs, ceea ce execută conștiincios. Electronicus își sporea însă pretențiile. În clipa imediat următoare el comandă plînsul și întreaga sală putu să se convingă de instabilitatea sufletului feminin, cu atît mai virtos cu cît alternarea rîs-plîns, pîrînd amuzantă, fu prelungită vreme de un minut.

Sala oscila între două ispite, tinzînd să imite pe rînd fiecare dintre cele două acte, dar, cum nu i se dădea timp să se contamineze temeinic, rămînea în expectativă. Un „sol” retezat încheie virtuoză execuție muzicală, incununînd-o cu o reprezentativă cascadă de rîs. Spectatorii izbucniră spontan în aplauze. Comentarii cu glas tare și interjecții admiringe apreciau pozitiv eforturile artiștilor.

După scurgerea primului val de aplauze, pianistul se întoarse și mai hotărît către instrument, pornit să-și zdrobească publicul ori să piară.

5

Urmă, într-adevăr, ceva ieșit din comun. Era un număr care s-ar fi putut intitula „Julietta”. Pe baza unei partituri dinainte pregătite, a fost interpretată o lucrare al cărei principal conținut îl formau bucuriile și durerea iubitei lui Romeo, viața și moartea ei. În straniu acompaniament format din sunetele izolate, repetate succesiv, asociate apoi cu altele în dezvoltări aproape muzicale, tinăra se transformă într-o fecioară știutoare și candidă totodată, șăgalnică și gravă. Era de necrezut. Domnișoara cu ochii încondeiați, fără măcar să renunțe la machiaj, devenise alta, era Julietă, o anume Julietă, simplificată poate, schema unei Juliete, o schemă posibilă însă, poate chiar întîlnită pe scenă într-o viziune mai puțin reverențioasă față de intențiile marului Will.

Fata se pierdu într-un dans al freneziei de a trăi din care n-o întrerupse decât solemnitatea apariției lui Romeo. Evenimentul a putut fi urmărit pe fața tinerei, care se străduia să ghicească viitorul sub masca ce i se înfățișa.

Urmă dragostea. Atmosfera se modificase în întregime. Artă sau exhibiție, cele ce se petreceau pe scenă convingeau. Tinăra se dovedea capabilă să transmită nuanțe de sentiment foarte exacte fără a se ajuta de vreun text și fără arsenalul clasic al mimei. Gestu-

riile și rarele interjecții porneau din convingeri intime, nu erau instrumente ale convenției teatrale, ci moduri de trăire sinceră a sentimentului comandat. Ochiul îi strălucea, într-adevăr, figura îi devenise luminoasă, chiar angelică, împotriva datelor ei naturale.

După euforia inițială a dragostei, Julieta cunoștea durerea. Era dezolată, se revolta, făcea apel la șiretenie și calcul. Traversa delicat arpeggiul suitor de la înțelegerea adolescentă a iubirii la dorința adultă, coborînd apoi de la fericire la singurătate, neliniște, suferință.

Julieta aflase o liniște înșelătoare. Un calm tenebros o mîna spre o limpede rezolvare a conflictului. Cu obraji trași, cu ochii goi, cu o tristă și înțeleaptă maturitate în suflet, Julieta... muri.

Sala rămase încremenită. Pianistul însuși, cu mîna uitată pe ultima clapă a simfoniei sale, privea uimit spre aceea căreia îi împrumutase un peisaj interior ce-i depășea pe amîndoi. Fata nu mai era decît un chip ascuțit, palid, o frunte umbrită, cu ochii rătăciți în privești nepămîntene.

Greger își aminti primul de spectacol. Aplaudă, și barbaria zgomotului rupse vraja. De pe claviatură se ridică un obișnuit al succeselor, cu un suris foarte sigur de sine. Consumată, trădînd o jenă impersonală, ca după un strip-tease, reapăru și tinăra vivace cu ochi încondeiați, de care toți cei de față uitaseră cu desăvîrșire. O plecăciune și cîteva beze hollywoodiene deconcerară pe ultimii romantici, care, oftînd, se mulțumiră să-și adauge aplauzele întîrziate la ale celor mai harnici.

6

O dată numărul încheiat, Electronicus mătură cu privirea sala, care, la picioarele înaltei sale staturi, semăna mult cu o perie dreptunghiulară. Cu brațele larg îndepărtate de corp, el invită pe scenă, drept ultimă parte a exhibiției, orice persoană care ar fi dorit-o. O făcea, spunea el, pentru a demonstra lipsa oricărui șiretlic. Domnișoara vivace era, cei drept, antrenată, însă oricine ar putea repeta experiența. Înțelegînd reținerea acelor care nu ar fi primit să devină un instrument docil în mîna unui Electronicus oarecare, aici avu un suris fin, inventatorul pofți pe scenă o pereche, un cuplu care să probeze în colaborare posibilitățile pegasului negru.

Sala chicoti amuzată, nimeni însă nu se grăbi să primească. Electronicus trebui să stăruie. Și, stăruind, întîlni privirea lui Greger. Citi în ochii lui un mesaj încurajator. Trădau o dorință abia reținută de a avea acces la marea jucărie de lac strălucitor. Drept care omul de pe scenă se crezu îndreptățit să-l arate cu degetul. Invitat cu belșug de gesturi și într-un stil prolix, Greger se ridică în picioare. O furtună de aplauze îl încurajă. O prinse de

mîna pe Hulda, fără să-i asculte protestele. Bunul ei simț îi părea o enormitate, îi făcea să suridă. Sub această elitră de pinză cu nervuri de aluminiu domneau alte legi, cum de nu-și dădea seama? O trase ușor după sine și ea ascultă, ieși după el din rîndul unde șezuseră, îl urmă pe scenă.

Un elan interior, subconștient, îi șoptea lui Greger că este de datoria lui să facă față situației, în mod onorabil. Seara lor de libertate, consacrată zeului distracției, trebuia încheiată într-un spirit de consecvență. De altfel, nu întrevădea nici un chip de a se eschiva, iar pe măsură ce se apropia de estradă era tot mai convins că se poartă așa cum trebuie. Avea în buzunar un bilet de intrare, era deci în drept să se bucure de tot ce intra în preț.

Pe scenă, plasată avantajos de volubilul Electronicus și trezindu-se în văzul tuturor, Hulda se regăsi brusc, aflîndu-și un echilibru aparent în mina serioasă pe care o arboră. Cît despre Greger, acesta brava de parcă o viață de om nu făcuse altceva decît să evolueze pe estrade.

Se făcu tăcere. Proprietarul pahidermului electronic coborîse în sală, unde, cu mîinile în șolduri și sincer curios, aștepta.

Greger își dresă glasul, de parcă s-ar fi pregătit să vocalizeze, și, după o îndelungată șovăire, apăsă o clapă.

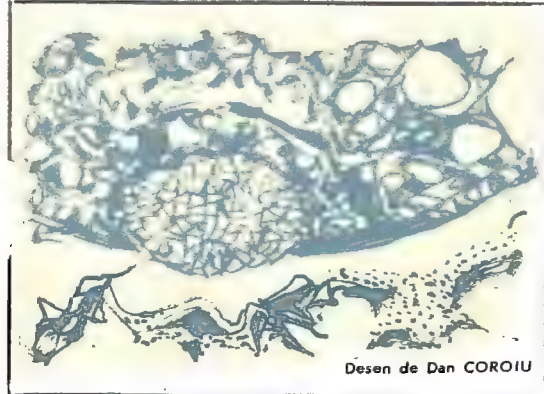
Hulda, aștepta, încordată, să înfrunte forța irezistibilă a unei voințe străine. Nimic de felul acesta nu apăru. Sincer dezamăgită, bătu din picior.

Greger o privi bănuitor. Se temu că făcuse o manifestare spontană și repetă. Hulda repetă, la rîndul ei, gestul. Bărbatul apăsă iar și iar aceeași clapă, cu atenție și încăpăținare. Execuția mecanică a comenzii sale de către iubita sa Hulda îl înduioșă. Se simțea bun, recunoscător. Ceea ce îl uimea totuși era senzația de firesc. Hulda îl asculta așa cum brațul îi asculta creierul. Era nemaipomenit. De altfel, tot ce se afla în jur, luminile, oamenii, Electronicus, totul era orientat către el, totul îl asculta, îi pune în valoare prezența. Hulda își făcea cu strălucire datoria. Era mîndru de ea.

Sunetul, gestul deveniseră monotone, peria dreptunghiulară aștepta altceva, dar Greger nu înțelegea. O încintare nemaicunoscută îl cuprinse. Hulda se dovedea la înălțime, sala îl copleșea cu atenția ei. Îi iubea pe acești oameni atît de buni cu el, li se simțea obligat. Nu le putea mulțumi decît continuînd să lovească, tot mai convins, mai tragic, stăpîn pe sine, clapa miraculoasă, determinînd-o pe biata femeie să bată pe scenă un step îndrăcit, fără să aibă aerul că o face împotriva voinței.

Docilitatea ei îl fermeca pe Greger. Cît despre pian, jucăria funcționa într-adevăr și se afla în puterea lui.

Simți dorința să încerce toate clapele, să le aleagă, să le suprapună, să le combine cît mai ingenios. Cu ochii mari, cu un suris pe toata

Desen de Dan COROIU

fața, își reluă jocul, nevinovat, însuflețit ca un copil. Albe și negre, la îndemîna miinilor sale febrile, sau departe, la marginile claviaturii, degetele de fildeș ale instrumentului îl sollicitau concomitent, iar el se străduia să răspundă apelului lor, întinzîndu-se după ele, oriunde s-ar fi aflat, făcîndu-și un merit din a asocia extreme cît mai greu de atins. Era un artist, un virtuoz, un performer în orice caz. Condiția sa diurnă se ascunsese, departe, în ultimul rînd, mai, departe, în spatele draperiei de la intrare, pierdută, desființată. Uitase s-o urmărească pe Hulda. Aceasta se contorsiona în mișcări de nealăturat, trecînd în grabă prin stări sufletești și reacții contradictorii, care, în viteza cu care se succedau, îi lăsaau femeii doar impresia unui cenușiu dens.

Instrumentul pe care-l stăpînea i se prezentă dintr-o dată lui Greger într-o altă lumină. Era o recompensă, una meritată, un drept al său, o compensație pentru tot ce fusese insatisfacție în viața sa. Pentru studiile la care nu avusese acces, pentru cariera pe care nu o realizase, pentru cărțile nescrise, pentru invențiile neînfăptuite, pentru expedițiile în țări neumblate pe care nu le întreprinsese, pentru femeile, banii, fericirea la care nu ajunsese.

Greger își aminti de Hulda. Ridică privirea și tresări văzînd grotescul spectacol ce i se înfățișa. Abia în acest moment înțelese că are la dispoziția sa o forță nemăsurată. Se simți stimulat ca un sportiv. Trase aer în piept, ridică miinile și, cu o strălucire nouă în ochi, izbi clapele voluntar, dureros, lacom să transmită umbrei din fața pianului expresia brutală a voinței sale. Sorbea cu o plăcere nebănuită supunerea absolută a celei care adesea îl domina pe coordonatele ce-i uneau.

Femeia care-și permitea să glumească vorbind despre ocupația lui, aceea care-l înjosea sistematic, abia acum își dădea seama, tăindu-i aripile, subjugîndu-i personalitatea, femeia trebuia pedepsită.

Niciodată n-ar fi crezut că este capabil s-o facă. În posesia puterii, devenise altul.

Peste ochii femeii se lăsă un vâl gros și to-

tul dispăru în neantul leșinului. Căderea ei și stuporea sălii nu determinară decît o sporie a furiei lui Greger. Ea refuză să execute, se revolta, înceta să se supună? Asta n-avea să admită! Omul continua, tot mai înverșunat, să izbească peste degete monstrul de lac negru, convins că în felul acesta va învinge rezistența, inerția ei, obstrucția gălăgioasă a sălii.

Cîțiva încercară să se opună, protestînd cu energie. Îngrijorat de soarta pianului, Electronicus venea în goană.

Dar Greger nu se temea de ei. Sări în picioare, se opinti din răsputeri și întoarse instrumentul cu bătaia asupra sălii. În secunda următoare izbea, în culmea surescitării, clapă după clapă, rîzînd în hohote.

Parterul se ridică în picioare, se așază zgometos, se ridică din nou, repetînd absurd mișcarea ca o clasă indisciplinată, sancționată astfel. Greger ridea din răsputeri. Sala ridică, unanim, mîna dreaptă (în afară de stîngaci!), desenă în aer un zbor de insectă, strigă în cor vocala o și făcu alte asemenea năzbitii într-o atît de severă uniformitate și cu un aer atît de convins încît risul oricui ar fi fost cu totul îndreptățit.

După ce depăși paroxismul, în vreme ce continua, mecanic, violentarea claviaturii, Greger începu să-și piardă suflul. Criza trecea. Curînd își dădu seama că se afla într-o situație fără ieșire. Era cu neputință să continue la infinit. Să înceteze, era primejdios. Se și vedea înșfăcat, lovit, brutalizat, călcat în picioare de către cei care — pentru cît timp încă? — se aflau în puterea lui.

Transpirînd abundent și gîfîind, căuta febril o soluție. Optă pentru o clapă care impunea un exercițiu istovitor, un fel de săritură pe loc. Perseveră asupra ei pînă cînd primele victime căzură, neputincioase, insensibile. După încă două-trei minute socoti că toți trebuie să fie la pămînt, epuizați, sfîrșiți. Și atunci, cu o violență de alienat, în vreme ce lansa un ultim apel al demenței, își făcu vînt, printre ei, către singura ieșire vizibilă.

*Calculase bine. În cîteva secunde era afară, unde izbuti să ia un aer degajat, avînd totuși grijă să se îndepărteze rapid.

În urma lui, sala începea să-și revină. Peste un sfert de oră nu mai rămăseseră decît puțini curioși care-l consolau pe bietul Electronicus, cufundat într-un prim control al instrumentului său. Cîțiva se ocupau de Hulda, pe care o aduseseră în fire, fără a-i putea explica ce se întîmplase. Mai mulți se oferiră s-o conducă acasă.

Undeva, printre siluetele de neon din Luna-Park, Greger mai rătăcea încă, fără gînduri. Trecu pe lîngă spițele de neon ale roții celei mari cu straniu sentiment că nu de mult avusese alături un obiect, o ființă, un bun personal pe care-l pierduse. Evitînd să privească cerul rotitor, sever ca un ochi, se îndepărtă grăbit, trecînd ca un cuțit prin aluatul mulțimii, prin lumina viscoasă, prin zgometul ca o avalanșă neagră.

Sfârșitul copilăriei

de
ARTHUR
C. CLARKE

Desen de IOAN MIHAESCU

Sfârșitul copilăriei

(Urmare din numărul trecut)

Pereții din jurul lor, deși betonați pe unele porțiuni, erau, cel mai adesea, stîncă goală. Secretarul bănuia că se găsea într-o mină părăsită și se gîndi la alte cîteva temnițe mai eficiente. Pînă atunci, posibilitatea răpirii sale nu-l neliniștise prea mult. Crezuse că, orice s-ar fi întîmplat, uriașele resurse ale Overlorzilor aveau să-l găsească și elibereze. Acum nu mai era tot atît de sigur. Trecuseră deja cîteva zile ... și nu se întîmplase nimic. Poate că și puterea lui Karellen avea limitele ei, iar dacă într-adevăr era îngropat în vreun continent îndepărtat, toată știința Overlorzilor nu-l mai putea descoperi.

În jurul mesei din încăperea slab luminată se aflau alți doi bărbați. La apariția lui Stormgren ridicară ochii cu interes, chiar cu puțin respect. Unul dintre ei îi întinse un platou cu sandvișuri. Deși se simțea extrem de flămînd, ar fi preferat o masă mai rafinată, însă era limpede că nici temnicerii lui nu mîncaseră mai bine.

În timp ce mîncă, îi studie pe cei trei. Joe era de departe personajul cel mai interesant, și nu numai datorită aspectului fizic. Ceilalți erau în mod vădit ajutoarele lui, indivizi șterși a căror origine Stormgren ar fi putut-o deduce dacă i-ar fi auzit vorbind.

Îi turnară vin, într-un pahar nu prea curat, și bău. Simțindu-se mai întremat, se întoarse către polonezul cel uriaș:

— Bun..., rosti el. Poate că acum îmi veți spune despre ce-i vorba și ce vreți să obțineți prin asta...

Joe își dresе glasul, apoi vorbi:

— Aș vrea să lămurim un lucru. N-avem nici o legătură cu Wainwright. Va fi tot atît de surprins ca și toți ceilalți.

Stormgren se așteptase la așa ceva, deși se întreba de ce Joe îi confirma suspiciunile. Bănuise de mult timp existența unei mișcări extremiste în sinul Ligii Libertății.

— Ca simplă curiozitate, întrebă el, cum m-ați răpit?

Nu se aștepta să i se răspundă, și rămase oarecum surprins de promptitudinea, ba chiar nerăbdarea celuiilalt de a-i răspunde.

— A semănat mai degrabă cu un film polițist, începu încîntat Joe. Nu eram siguri dacă nu ești vegheat de Karellen, așa încît am folosit niște precauții deosebite. Te-am adormit cu gaz introdus prin instalația de condiționare... asta a fost ușor. După aceea, te-am transportat într-o mașină; nici o greutate. Pot spune că toate astea n-au fost făcute de oamenii noștri. Am angajat... ăăă... niște profesioniști. Karellen poate că i-a descoperit, de fapt nu cred că i-a fost greu, dar l-am tras pe sfoară. După ce a părăsit locuința ta, automobilul a intrat într-un tunel rutier, la mai puțin de o mie de kilometri de New York. A ieșit prin partea opusă, purtînd un bărbat drogat, foarte asemănător cu tine. După un timp, un camion mare, încărcat cu lăzi din metal, a ieșit în direcția opusă și s-a îndreptat spre un aeroport unde lăzile au fost încărcate într-un avion, cu acte absolut legale. Sint convins că proprietarii lăzilor ar fi îngroziiți dacă ar afla ce utilizare au avut.

Între timp, primul automobil a urmat o rută ocolită spre granița canadiană. Poate Karellen a pus deja mîna pe el... nu știu și nici nu-mi pasă. După cîte vezi — sper că-mi apreciezi sinceritatea —, tot planul nostru se bazează pe o singură ipoteză. Sintem aproape siguri că Administratorul poate să vadă și să audă orice se petrece pe suprafața Pămîntului — dar, dacă nu folosește vrăji, nu poate vedea sub pămînt. De aceea nu va afla despre transferul din tunel sau, cel puțin, va afla prea tîrziu. Evident, ne-am asumat niște riscuri, însă mai existau una sau două variante sigure, pe care nu vrem să le pomenesc. S-ar putea să mai avem nevoie de ele.

Joe relatase acțiunea cu atîta satisfacție încît Stormgren nu-și putu stăpîni un zîmbet. În același timp, se simțea îngrijorat. Planul fusese ingenios și era posibil să-l fi înșelat pe Karellen. Stormgren nu știa nici măcar dacă Overlorzii îi supravegheau locuința. Nici Joe nu părea sigur. Poate de aceea fusese atît de deschis — testase reacțiile prizonierului său... Bun... indiferent de starea lui reală, trebuia să se arate încrezător.

— Sînteți niște proști, rosti el disprețuitor, crezînd că-i puteți păcăli atît de ușor pe Overlorzi. De fapt, ce vreți să obțineți?

Joe îi oferî o țigară, pe care Stormgren o refuză, apoi își aprinse el însuși una și se așeză pe marginea mesei. Se auzi un scîrțîit amenințător și bărbatul se ridică repede.

— Motivele noastre, începu polonezul, ar trebui să fie evidente. Am considerat că discuțiile sînt inutile și trebuie luate alte măsuri. Au existat și pînă acum mișcări ilegale și, cu toate resursele lui, Karellen va afla că nu-i ușor de luptat cu noi... Trebuie să luptăm pentru independență. Nu mă-ntelege greșit... Nu va fi nimic violent, cel puțin la început, dar Overlorzii vor fi nevoiți să folosească intermediari umani, iar noi le putem face viața destul de grea.

Începînd cu mine, gîndi Stormgren. Se întrebă dacă Joe îi oferise mai mult decît un fragment al întregii istorii. Chiar credeau că metodele acelea gangsterești îl puteau influența cituși de puțin pe Karellen? Pe de altă parte, era destul de adevărat că o mișcare de rezistență bine organizată putea pricinui destule neplăceri. Joe pusese degetul pe un punct vulnerabil al politicii Overlorzilor. În ultimă instanță, ordinele acestora erau transmise de intermediari umani. Dacă aceștia erau terorizați, întregul sistem se putea prăbuși. Era doar o posibilitate, deoarece Stormgren rămînea încrezător: Karellen avea să găsească o soluție.

— Și ce doriți să faceți cu mine? întrebă el într-un tîrziu. Sînt ostatic, sau ce...?

— Nu te îngrijora, te vom trata cu toată atenția. Așteptăm oaspeți, peste cîteva zile; pînă atunci, te vom întreține cît putem mai bine.

Adăugă cîteva fraze în poloneză și unul din bărbați îi aduse un pachet nou de cărți de joc.

— Le-am adus special pentru tine, explică Joe. Am citit ieri în **Time** că ai fost un bun jucător de pocher. Brusc, vocea îi deveni gravă: Sper că ai destui bani în portofel, adăugă neliniștit. Nu ți l-am scotocit. La urma urmei, putem accepta cecuri...

Destul de surprins, Stormgren își privi fix temnicerii. Apoi, pe măsură ce se siza umorului situației, simți brusc că toate grijile și necazurile funcției i se ridicaseră de pe umeri. De acum încolo, era treaba lui Van Ryberg... Indiferent ce s-ar fi întîmplat, el nu putea interveni absolut cu nimic, iar acum cei trei erau nerăbdători să joace pocher.

Lăsă capul pe spate și rîse așa cum nu mai făcuse de ani de zile.

Nu exista nici o îndoială, se gîndi Van Ryberg. Wainwright spunea adevărul. Poate că avea unele bănuieli personale, însă nu știa cine îl răpise pe Stormgren. Nici nu era de acord cu acțiunea respectivă. Van Ryberg presupunea că, de un timp, extremiștii din Liga Libertății exercitau presiuni asupra lui Wainwright pentru a-l determina să adopte o politică mai activă. Acum luaseră acțiunea pe cont propriu.

Răpirea fusese perfect organizată, nu mai era nici o îndoială. Stormgren se putea afla oriunde pe Pămînt, dar erau puține speranțe că-l mai puteau găsi. Totuși, ceva trebuia făcut, hotărî Van Ryberg, și cît mai repede. În ciuda deselor lui ironii, adevăratele sale sentimente față de Karellen purtau amprenta unui respect copleșitor. Gîndul apropierii de Administrator îl umplea de groază, însă n-avea de ales.

Departamentul Comunicațiilor ocupa ultimul etaj al clădirii. Șiruri de mașini de multiplicat, unele tăcute, altele țâcănind preocupate se întindeau cît vedeai cu ochii. Prin ele curgeau șuvoaie nesfîrșite de statistici: cifre de producție, recensăminte și toate datele sistemului economic mondial. Undeva sus, în nava lui Karellen,

trebuia să se afle echivalentul acelei încăperi uriașe — și Van Ryberg se întrebă, înfiorat, cum arătau formele, care se deplasau de colo pînă colo, stringînd mesajele trimise celorlților de pe Pămînt.

Acum însă nu era interesat de mașini și de treburile de rutină îndeplinite de acestea. Se îndreptă către odăița unde avusese acces numai Stormgren. La indicațiile lui Van Ryberg, ușa fusese forțată, iar șeful Departamentului îl aștepta acolo.

— Este un telex obișnuit, cu taste ca la mașinile de scris, îi explică acesta. Există și un teleimprimator, dacă doriți să trimiteți fotografii sau tabele de date, dar spuneți că nu veți avea nevoie de așa ceva.

Postul adjunct încuviință absent.

— Asta-i tot. Mulțumesc. Nu cred să întîrzii prea mult. După aceea, adăugă el, încuiați și aduceți-mi cheile.

Așteptă pînă cînd bărbatul plecă, apoi se așeză în fața telexului. Știa că aparatul era utilizat rareori, deoarece toate problemele se rezolvau la întîlnirile săptămînale dintre Karellen și Stormgren. Telexul constituia un fel de legătură de urgență, așa încît se aștepta la un răspuns prompt.

După o clipă de ezitare, începu să bată mesajul cu degete stîngace. Mașina bîzii încetișor și cuvintele scripă cîteva secunde pe ecranul negru. După aceea, se rezemă de speteaza scaunului și așteptă.

Peste nici un minut, telexul bîzii iarăși. Nu pentru întîia oară, Van Ryberg se întrebă dacă Administratorul dormea vreodată.

Mesajul era pe cît de scurt, pe atît de nefolositor.

NU DEȚINEM NICI O INFORMAȚIE. LAS TOTUL ÎN SEAMA TA. K.

Plin de amărăciune și lipsit de orice bucurie, Van Ryberg își dădu seama cîtă măreție i se aruncase în spate.

În ultimele trei zile, Stormgren își analizase cu atenție temnicerii. Joe era cel cu adevărat important; ceilalți erau nonentități, pleavă adunată în jurul oricărei mișcări ilegale. Pentru ei idealurile Ligii Libertății nu însemnau mare lucru; unicul lor țel era o viață cu cît mai puțină muncă.

Joe era o individualitate mult mai complexă, deși, uneori, îi amînea lui Stormgren de un copil supradezvoltat. Interminabilele lor jocuri de pocher erau punctate cu dispute politice înfocate și, în curînd, secretarul general înțelegea că uriașul polonez nu se gîndise niciodată în mod serios la cauzele pentru care lupta. Sentimentele și un conservatorism extrem îi întunecau aprecierile. Îndelungata luptă pentru independența țării sale îl condiționase atît de complet încît continua să trăiască în trecut. Era un supraviețuitor boem, unul dintre cei care nu înțelegeau viața ordonată. După dispariția celor asemenea lui, dacă aveau să dispară vreodată, lumea ar fi devenit un loc mai sigur, dar mai puțin interesant.

Acum Stormgren era convins: Administratorul nu reușise să-l descopere. Încercase o cacialma, însă răpitorii lui nu căzuseră în plasă. Era sigur că-l țineau acolo pentru a aștepta reacția Administratorului, iar acum, deoarece nu se întîmplase nimic, puteau să-și urmeze planurile.

De aceea nu fu surprins cînd, după cîteva zile, Joe îi anunțase vizita unor persoane din „afară”. Cei trei temniceri manifestaseră o nervozitate crescîndă de la o vreme și Stormgren bănuise că liderii mișcării, văzînd că totul era liniștit, veneau să-l ia.

Așteptau, adunați în jurul mesei, cînd Joe îl pofti în cameră. Stormgren observă amuzat că polonezul purta acum, ostentativ, un pistol uriaș pe care-l vedea pentru întîia dată. Ceilalți doi bărbați dispăruseră și chiar Joe părea reținut. Secretarul își dădu imediat seama că se găsea în fața unor oameni de alt calibru, iar grupul de dinaintea lui îi amînea de un tablou, văzut cu mult timp în urmă, al lui Lenin și tovarășilor săi în primele zile ale revoluției ruse. Aveau aceleași forță intelectuală, hotărîre fermă și duritate. Joe și oamenii lui erau inofensivi; acești șase bărbați erau adevăratele creiere ale organizației.

Înclinînd scurt din cap, Stormgren se întrepră spre singurul scaun liber, încer-

cînd să pară încrezător. Pe cînd se apropia, bărbatul cel mai vîrstnic, aflat la cealaltă parte a mesei, se aplecă înainte și-l fixă cu ochi cenușii, pătrunzători. Stormgren se simți stînjinit și vorbi primul — un lucru pe care nu-l dorise.

— Bănuiesc că doriți să discutăm condițiile. La cît ați fixat răscumpărarea?

Observă că undeva în spate cineva stenografa convorbirea.

Bărbatul îi răspunse cu un accent velș, muzical.

— O puteți considera și așa, domnule secretar general. Dar ne interesează informații, nu bani.

Deci asta este, se gîndi Stormgren. Era prizonier de război, iar acum urma interogatoriul.

— Ne cunoașteți motivațiile, continuă celălalt cu glasul lui moale. Dacă doriți, ne puteți denumi „mișcare de rezistență”. Considerăm că, mai devreme sau mai tîrziu, Pămîntul va trebui să lupte pentru independență, dar ne dăm seama că lupta aceasta se poate purta numai prin metode indirecte, cum sînt sabotajul și răzvrătirea. V-am răpit, pe de o parte, ca să-i demonstrăm lui Karellen că privim lucrurile în mod serios și sîntem bine organizați, dar în special pentru faptul că sînteți singurul individ care ne poate spune ceva despre Overlorzi. Sînteți un om rezonabil, domnule Stormgren. Cooperati cu noi și veți fi liber.

— Mai exact, ce doriți să aflați? întrebă precaut Stormgren.

Ochii aceia extraordinari păreau că-i scotocesc mintea; nu mai întîlnise niciodată așa ceva. După aceea, glasul muzical îi răspunse:

— Știți cine sau ce sînt Overlorzii în realitate?

— Credeți-mă, zîmbi secretarul, sînt la fel de curios ca și voi.

— Atunci ne veți răspunde la întrebări?

— Nu promit, dar o să încerc.

Joe se mișcă ușurat și ceilalți se aplecară înainte.

— Ne-am format o idee generală, continuă velșul, despre circumstanțele în care vă întîlniți cu Karellen. Dar poate că ni le puteți descrie... fără să uitați nimic important!

Nu-i nimic rău în asta, își spuse Stormgren. O făcuse de multe ori pînă atunci și avea să lase impresia cooperării. În jurul lui se aflau minți agere, care puteau descoperi ceva nou. Le convenea orice informație deținută de el, atîta vreme cît le-o împărtășea. Nu credea nici o clipă că-l putea afecta în vreun fel pe Karellen.

Se căută în buzunare și scoase un creion și un plic vechi. Desenînd rapid, începu să vorbească:

— Știți desigur că pînă la nava lui Karellen sînt transportat de un vehicul mic, lipsit de elemente evidente de propulsie. Pătrunde în navă... sînt convins că ați văzut filmările prin transfocator ale acestei operații. Ușa, dacă vreți s-o numiți așa, se deschide și intru într-o încăpere mică cu o masă, un scaun și un ecran... dispuse astfel...

Împinse planul spre bătrînul velș, însă ochii cei străni nu se aplecară către hîrtie. Continuau să fie fixați pe chipul lui Stormgren și, privindu-i, ceva păru că se schimbă în profunzimea lor. Brusc încăperea deveni tăcută, dar înapoia lui îl auzi pe Joe ținîndu-și răsufierea.

Zăpăcit și nedumerit, Stormgren se uită spre ceilalți și începu să înțeleagă. Mototoli plicul și-l azvîrlî pe jos.

Acum știa de ce ochii aceia cenușii i se păruseră atît de ciudați. Bărbatul dinaintea lui era orb.

Van Ryberg nu încercă să-l mai contacteze pe Karellen. Cele mai multe probleme: transferul de informații statistice, rezumatele presei mondiale și toate celelalte continuaseră în mod automat. La Paris, consilierii juridici continuau să se lupte cu Constituția Mondială, dar deocamdată chestiunile acestea nu-l priveau pe el. Administratorul dorea rezoluția finală peste două săptămîni; dacă nu era gata pînă atunci, Karellen avea să acționeze așa cum credea el de cuviință.

Și, în continuare, nici o veste despre Stormgren...

Tocmai dicta o listă, când telefonul pentru urgențe începu să sune. Ridică receptorul și ascultă stupefiat, apoi îl azvîrli și se repezi la fereastră. De pe străzi se înălțau strigăte de uimire, iar traficul se oprise.

Era adevărat: nava lui Karellen, simbolul imuabil al Overlorzilor, nu se mai zărea pe cer. Își încordă privirea, însă n-o găsi. După aceea, brusc, i se păru că se lăsase noaptea. Coborînd dinspre nord, cu pîntecele negru ca un nor de furtună, uriașa navă trecea deasupra zgîrie-norilor New York-ului. Involuntar, Van Ryberg se strînse înaintea gigantului. Știuse dintotdeauna cît de imense erau navele Overlorzilor, totuși una era să le vezi departe în spațiu și alta să-ți treacă deasupra capului, precum niște nori conduși de diavol.

O urmări în bezna eclipsei parțiale, pînă ce dispăru spre sud. Nu se auzea nici un sunet, nici măcar vârtejul aerului, și Van Ryberg își dădu seama că nava trecuse la mai puțin de un kilometru deasupra. Apoi clădirea se scutură, izbită de unda de șoc, iar undeva se auzi zăngănitul geamurilor sparte.

Înapoia lui, în încăpere, telefoanele începură să sune toate o dată, dar Van Ryberg nu se clinti. Rămase rezemat de pervazul ferestrei, privind spre sud, paralizat de prezența unei puteri fără limite.

În vreme ce vorbea, Stormgren avea impresia că mintea lui opera, simultan, pe două planuri. Pe de o parte, încerca să-și sfideze răpitorii, însă, pe de altă parte, spera că-l vor putea ajuta să afle secretul lui Karellen. Era un joc periculos care, în mod surprinzător, îl ațîța.

Velșul cel orb condusesese aproape permanent interogatoriul. Era fascinant să urmărești inteligența aceea, încercînd una după alta variantele, probînd și respingînd ipotezele abandonate de Stormgren însuși de multă vreme. În cele din urmă, se lăsă pe spate, suspinînd.

— N-ajungem nicăieri, spuse el resemnat. Avem nevoie de mai multe fapte și asta înseamnă acțiune, nu abandon.

Ochii fără privire păreau că-l fixează gînditori pe Stormgren. O clipă, bătut de rabana, nervos, pe masă — era primul semn de nesiguranță observat la el. După aceea, continuă:

— Sînt surprins, domnule secretar, că n-ați încercat niciodată să aflați mai multe despre Overlorzi...

— Și ce sugerați? întrebă Stormgren cu răceală, căutînd să-și ascundă interesul. V-am spus: în camera unde au loc discuțiile cu Karellen există o singură ușă, iar aceea duce înapoi pe Pămînt.

— Poate că există instrumente care ne-ar putea lămuri, observă velșul. Nu sînt om de știință, dar putem analiza posibilitatea respectivă. Dacă vă eliberăm, ne puteți ajuta în acest sens?

— O dată și pentru totdeauna, rosti Stormgren furios, lăsați-mă să-mi explic limpede poziția Karellen se zbate pentru o lume unită și nu voi face nimic ca să-i ajut dușmanii. Nu-i cunosc planurile finale, dar cred că sînt bune!

— Ce dovezi avem noi?

— **Toate** acțiunile întreprinse de la apariția navelor! Spuneți-mi un singur fapt care, în ultimă instanță, n-a constituit un beneficiu pentru omenire.

Secretarul general se opri o clipă, parcurgînd rapid în minte evenimentele ultimilor ani. Apoi zîmbi.

— Dacă doriți o singură dovadă a... să-i zicem, **bunăvoinței** Overlorzilor, amintiți-vă de dispoziția referitoare la cruzimea față de animale, difuzată la o lună după sosirea lor. Dacă aș fi avut vreo îndoială față de Karellen, restricția aceea mi-ar fi înlăturat-o, deși mi-a provocat mai multe necazuri decît oricare altă măsură întreprinsă de atunci.

Nu-i o exagerare, se gîndi el. Incidentul fusese extraordinar; prima revelație a repulsiei Overlorzilor față de cruzime. Aceasta, împreună cu pasiunea pentru dreptate și ordine păreau sentimentele dominante ale vieții lor — judecîndu-i după acțiunile întreprinse.

Ocazia respectivă fusese de altfel și singura în care Karellen se arătase minios, cel puțin în aparență. „Vă puteți omori între voi, dacă doriți”, spunea mesajul, „aceasta vă privește pe voi și legile voastre. Dar dacă ucideți animalele cu care împărțiți lumea, exceptând cazurile de procurare a hranei și de autoapărare, atunci deveniți răspunzători în fața mea.”

Nimeni nu cunoștea, precis, limitele restricției sau ce avea să facă Administra-torul ca s-o întărească. N-a fost nevoie de o prea îndelungată așteptare...

Cînd matadorii și ajutoarele lor își făcură intrarea, Plaza del Toros era arhipli-nă. Totul părea normal; soarele sclișea pe costumele tradiționale, iar mulțimea își ovaționa favoriții, așa cum o făcuse de sute de ori pînă atunci. Totuși, din loc în loc, chipuri nelinistite priveau cerul și forma argintie și tăcută, aflată la peste cinci-zeci de kilometri deasupra Madridului.

Picadorii își ocupară locurile și taurul intră, pufnind, în arenă. Caii slăbănogi, cu nările dilatate de spaimă, avansară, îndemnați de călăreți. Prima suliță scliși, lovi și în momentul acela se înalță un sunet, niciodată auzit pe Pămînt pînă atunci.

Era strigătul a zece mii de oameni, simțind durerea aceleiași răni, zece mii de oameni care, revenindu-și din șoc, se descoperiră nevătămați. Era însă și sfîrșitul luptei, precum și al tuturor luptelor cu tauri, deoarece vestea se răspîndi rapid. Ar merita amintit că **afflicionades** fuseseră atît de zguduiți încît numai unul din zece solicită banii înapoi, iar **Daily Mirror** din Londra agravă situația, sugerînd spaniolilor să adopte crichetul drept nou sport național.

— Poate că ai dreptate, replică bătrînul velș. Poate că motivația Overlorzilor este corectă după normele lor, care, uneori, coincid cu ale noastre. Rămîn totuși niște intruși; noi nu le-am cerut să vină aici și să ne răstoarne lumea, să distrugă idealuri — da, și națiuni — pe care generații întregi au luptat să le apere.

— Eu provin dintr-o națiune mică, nevoită să lupte pentru libertate, izbucni Stormgren. Cu toate acestea, sînt de partea lui Karellen. Îl puteți sîcîi: puteți chiar întîrzia realizarea aspirațiilor lui, dar în cele din urmă toate astea nu vor însemna nimic. Fără îndoială, sînteți sinceri în spusele voastre. Vă înțeleg teama că tradițiile și culturile statelor mici vor fi copleșite în momentul realizării unui stat mondial. Totuși greșiți; n-are rost să ne agățăm de trecut. Chiar înainte de sosirea Overlorzi-lor, statul, ca suveran, murea. Overlorzii i-au grăbit sfîrșitul, acum nimeni nu-l mai poate salva și nici nu trebuie să încerce.

Nici un răspuns. Bărbatul din fața lui nu clinti. Stătea cu gura întredeschisă, cu ochii lipsiți de viață și nemișcați. În jurul lui, ceilalți erau la fel: nemișcați, împietriți în atitudini ciudate. Cu un icnet de spaimă, Stormgren se ridică în picioare și se retrase către ușă. Tăcerea fu brusc întreruptă:

— A fost un discurs frumos, Rikki, mulțumesc! Acum, cred că putem pleca.

Stormgren se răsuci pe călcîie și privi în coridorul întunecos. Acolo, plutind la nivelul ochilor, se afla un glob mic — fără îndoială, sursa forțelor misterioase puse în mișcare de Overlorzi. Nu putea fi sigur, dar i se păru că aude un bîzîit slab.

— Karellen! Slavă Domnului! Ce s-a întîmplat aici?

— Fii fără grijă; n-au pătît nimic. Îi poți spune parafizic, însă este ceva mult mai subtil. Pur și simplu, ei trăiesc de cîteva mii de ori mai încet decît normal. Nu vor ști niciodată ce s-a întîmplat.

— Îi lași aici pînă vine poliția?

— Nu. Am o idee mai bună. Îi las să plece.

În mod surprinzător, Stormgren se simți ușurat. Privi pentru ultima oară încă-perea strîmtă și bărbații încremeniți. Joe stătea într-un picior, privind în gol. Brusc, secretarul general izbucni în ris și se scotoci prin buzunare.

— Mulțumesc pentru ospitalitate, Joe, vorbe el. Cred c-o să-ți las o amintire.

Căută printre bucățelele de hîrtie pînă găsi cifrele dorite. Apoi, pe o foaie rela-tiv curată, scrise cu atenție:

BANCA MANHATTAN

Plățiți lui Joe suma de o sută treizeci și cinci
de dolari și cincizeci de cenți (135,50 \$)

R. Stormgren

Anticipația

Cînd lăasă peticul de hîrtie lîngă polonez, vocea lui Karellen întrebă:

— Ce faci acolo?

— Noi, Stormgrenii, ne plătim întotdeauna datoriile. Ceilalți doi trișau, dar Joe juca cîstit. Cel puțin, nu l-am prins niciodată trișînd.

Se simțea ușor și vesel și aproape cu patruzeci de ani mai tînăr. Se întrepță spre ușă, iar globul metalic se deplasă lateral, lăsîndu-l să treacă. Bănuî că era o sondă telecomandată; asta explica modul cum izbutise Karellen să-l descopere sub straturile de piatră și pămînt.

— Mergi drept înainte o sută de metri, răsună glasul Administratorului. Apoi ia-o la stînga.

Se repezi înainte, deși știa că n-avea de ce se grăbi. Globul rămase plutind pe coridor, acoperindu-i probabil retragerea.

După un minut, găsi altă sferă, așteptîndu-l într-o nișă a coridorului.

— Ai de mers o jumătate de kilometru, i se adresă vocea. Ține-o mereu la stînga, pînă ne întîlnim din nou.

Pe drumul spre ieșire, mai întîlni șase sfere. La început, se întrebă dacă nu cumva sonda i-o lua înainte, pe alt drum; după aceea, înțelese că era vorba de un lanț, asigurînd un circuit complet pînă în adîncurile minei. La intrare, un grup de paznici formau o compoziție statuară, supravegheați de alt glob. La cîțiva metri mai departe se afla vehiculul cu care Stormgren călătorea întotdeauna la Karellen.

Se opri pentru un moment, clipind din ochi în lumina soarelui. Apoi zări rui-nele instalațiilor miniere din jurul său și, mai departe, o cale ferată coborînd panta. După cîțiva kilometri, o pădure deasă acoperea poalele muntelui, iar hăt în depărtare se întrezărea sclipirea unui lac întins. Bănuî că se găsea undeva prin America de Sud, cu toate că-i venea greu să explice de ce anume încerca senzația respectivă.

Suind în navetă, Stormgren privi pentru ultima dată intrarea minei și oamenii încremeniți în jurul ei. După aceea, ușa se închise înapoia lui și, cu un suspin de ușurare, bărbatul se lăsă pe spate în scaunul familiar.

Tăcu un timp, pînă își recăpătă suflarea, după care rosti:

— Ei bine?

— Îmi pare rău că nu te-am putut elibera mai devreme. Dar îți dai seama cît era de important să așteptăm pînă cînd se strîngeau toți șefii...

— Vrei să spui, izbucni Stormgren, că ai știut tot timpul unde mă găsesc? Dacă aș fi...

— Nu te pripi, făcu Karellen, lasă-mă să termin de explicat.

— Bine, încuviință Stormgren sumbru. Ascult... Începuse să-și dea seama că fusese o simplă momeală, într-o capcană extrem de rafinată.

— Ai avut asupra ta un... poate „spion“ este cuvîntul potrivit, începu Karellen. Deși prietenii aceștia ai tăi au presupus în mod corect faptul că nu-i pot urma sub pămînt, totuși am putut să te supraveghez pînă au coborît în mină. Transferul din tunel a fost ingenios, dar cînd primul automobil n-a mai emis semnalul de locație, planul lor s-a năruit și te-am găsit imediat. După aceea, a fost doar o chestiune de răbdare. Știam că atunci cînd vor fi convinși că te-am pierdut, liderii lor vor veni aici și voi putea să-i prind pe toți.

— Totuși i-ai lăsat să plece!

— Pînă azi, reluă Administratorul, nu știam care dintre cele două miliarde și jumătate de locuitori ai acestei planete sînt adevărații conducători ai mișcării. Acum, cînd îi cunosc, îi pot urmări oriunde pe Pămînt și, dacă doresc, le pot vedea fiecare mișcare. Este mai bine decît dacă ar fi fost arestați. Orice acțiune poate duce la trădarea tovarășilor lor... Sînt realmente neutralizați, și ei știu asta. Eliberarea ta le va părea inexplicabilă, deoarece ai dispărut pur și simplu din fața lor.

Un rîs sonor umplu încăperea micuță.

— Toată afacerea a fost o comedie, însă a avut un scop serios. Nu mă refer la vîrfurile organizației, ci la efectul moral asupra altor grupări existente.

Stormgren rămase tăcut. Nu era complet mulțumit, dar înțelegea punctul de vedere al lui Karellen și-i trecuse o parte din minie.

— Este păcat că se întîmplă așa ceva în ultimele săptămîni ale mandatului

meu, rosti el în cele din urmă, însă de azi îmi instalez o gardă permanentă în jurul locuinței. Data viitoare, pot să-l răpească pe Pieter... Apropo, cum s-a descurcat?

— L-am urmărit cu atenție în ultima săptămână și, în mod deliberat, am evitat să-l ajut. În general s-a descurcat foarte bine, totuși nu este omul care să-ți ia locul...

— Mai bine pentru el, spuse secretarul puțin mhnit. Încă ceva... ai primit vreun răspuns de la superiorii tăi, referitor la deconspirarea secretului vostru? M-am convins acum că problema reprezintă atuul principal al celor care vi se împotrivesc. Mi-au spus-o, iarăși și iarăși: „Nu ne putem încrede în Overlorzi pînă nu-i vedem“.

Karellen suspină.

— Nu. Nimic pînă acum. Știu însă care va fi răspunsul...

Stormgren nu mai insistă. Altădată ar fi încercat, dar acum, pentru întia oară, în minte începea să i se contureze ideea vagă a unui plan. Își aminti cuvintele velșului. Da, poate că existau instrumente...

Ceea ce refuzase să facă sub constrîngere, avea să încerce din proprie voință.

CAPITOLUL TREI

Stormgren n-ar fi crezut niciodată, chiar cu numai cîteva zile în urmă, că avea să ia în serios planurile actuale. Probabil că răpirea aceea care, privită retrospectiv, semănase cu o dramoletă de mina a treia, era în mare parte răspunzătoare de aceste planuri. Pentru prima dată în viața lui, fusese expus unei acțiuni fizice violente — diferită de duelurile verbale din sala de conferințe. Fie microbul îi pătrunsese în sînge, fie a doua copilărie se apropia mai repede decît crezuse.

Simpla curiozitate constituia un motiv puternic, ca și dorința de a se răzbuna pentru farsa jucată. Acum era foarte clar: Karellen îl folosisese drept momeală și, chiar dacă scopul scuza mijloacele, Stormgren nu-l putea ierta, încă, pe Administrator.

Pierre Duval nu păru surprins cînd Stormgren intră neanunțat în biroul său. Erau prieteni și nu era ceva neobișnuit ca secretarul general să-l viziteze pe șeful Biroului Științific. Cu siguranță, lui Karellen nu i s-ar fi părut nimic anormal dacă, întîmplător, aparatele lui de observație ar fi fost îndreptate asupra încăperii aceleia...

Cei doi bărbați discutară despre afaceri și bîrfe politice, apoi, ezitînd, Stormgren abordă subiectul dorit. În timp ce-l asculta, bătrînul francez se lăsă pe spate în scaun, ridicînd sprîncenele încet, milimetru cu milimetru. O dată sau de două ori, fu gata să spună ceva, dar se răzgîni de fiecare dată.

Cînd Stormgren termină, savantul privi nervos în jur.

— Crezi că ascultă? întrebă el.

— Nu știu dacă poate... Am asupra mea un „spion“ — așa-i spune el — pentru protecție. „Spionul“ nu funcționează sub pămînt. Acesta-i unul din motivele pentru care am venit aici, în laboratoarele tale. Sînt izolate de orice formă de radiație, nu-i așa? Karellen nu este un vrăjitor. Știe unde mă găsesc, dar numai atît.

— Sper să ai dreptate. Lăsînd asta de-o parte, n-o să ai neplăceri cînd va descoperi ce vrei să faci? Pentru că va afla... știi și tu...

— Îmi asum riscul. În plus, mă înțeleg bine cu el.

Fizicianul se jucă cu creionul, privind în gol.

— Pare o problemă drăguță, rosti el simplu. Îmi place.

Scotoci într-un sertar și scoase un blocnotes uriaș, cel mai mare văzut vreodată de Stormgren.

— Bun, începu mîzgălînd cu furie într-un fel de stenografie personală. Să fiu sigur că știu totul... Spune-mi tot ce poți despre încăperea unde se desfășoară întrevederile. Nu omite nici un detaliu, oricît de banal îți s-ar părea.

— Nu sînt prea multe de zis. Pereții par a fi din metal... înălțimea încăperii este de patru metri, iar suprafața de vreo opt metri pătrați. Ecranul are latura de un metru, iar imediat dedesubtul lui se găsește o masă... ar fi mai ușor dacă ți-aș desena...

Schiță cu repeziciune camera pe care o cunoștea atît de bine și împinse foaia spre Duval. În momentul acela își reaminti, cu un fior ușor, ultima dată cînd făcuse același lucru. Se întrebă ce se întîmplase cu velșul cel orb și cu tovarășii săi, și cum reacționaseră la dispariția lui.

Francezul studie încruntat desenul.

— Asta-i tot ce-mi poți spune?

— Da.

— Dar iluminatul? pufni dezgustat Duval. Doar nu stai pe întuneric? Și ventilația, încălzirea...

Stormgren surise înaintea exploziei caracteristice.

— Plafonul este luminos și, din câte mi-am dat eu seama, aerul pătrunde prin gurile difuzorului. Nu știu cum este evacuat; poate prin inversarea periodică a curențului... n-am observat... Nu există semne vizibile ale unei instalații de aer condiționat, totuși camera are în permanență o temperatură normală.

— Adică vaporii de apă înghețată, dar nu și dioxidul de carbon?

Secretarul se strădui să zîmbească la gluma veche.

— Cred că ți-am spus totul, sfîrși el. În vehiculul care mă transportă la nava lui Karellen, cabina unde călătoresc nu se deosebește de cea a unui ascensor decît prin prezența unei mese și a unui pat.

Timp de cîteva minute se lăsă liniște, pauză în care fizicianul mîzgălea floricele microscopice pe blocnotes. Privindu-l, Stormgren se întrebă de ce un om ca Duval, a cărui minte era incomparabil mai scripitoare decît a lui, nu ajunsese niciodată o celebritate în lumea științei. Își aminti comentariul caustic, și probabil neadevărat, al unui prieten din Departamentul de Stat: „Francezii produc cei mai capabili ratați din lume”. Duval era tipul de om care întărea afirmația respectivă.

Fizicianul, clătina satisfăcut din cap, se aplecă înainte și îndreptă creionul spre Stormgren.

— De ce crezi tu, Rikki, întrebă el, că ecranul lui Karellen este un ecran de televiziune?

— Așa mi s-a părut de la început... arată exact ca un aparat TV. Oricum, ce altceva ar putea fi?

— Cînd spui că **arată** ca un ecran de televiziune, te gîndești — nu-i așa? — că seamănă cu un ecran de-al **nostru**?

— Sigur că da.

— Mă îndoiesc să fie tocmai așa. Sînt convins că aparatele Overlorzilor nu utilizează ceva în genul unui ecran fizic — probabil că ei materializează imaginile spațiale. Totuși de ce să se complice Karellen cu un sistem TV? Soluția cea mai simplă este întotdeauna și cea mai bună. Nu ți se pare mult mai probabil ca acest „ecran” al tău să fie, în realitate, **o oglindă cu spatele transparent**?

Stormgren era atît de uluit încît, pentru o clipă, rămase tăcut, căzînd pe gînduri. Nu pusese niciodată la îndoială explicațiile lui Karellen, totuși îi spusese ceva Administratorul despre utilizarea unui sistem TV? Așa crezuse el; totul fusese un truc psihologic, care funcționase perfect. Presupunînd, bineînțeles, că ipoteza lui Duval **era** corectă. Se grăbea însă cu concluziile; deocamdată nu dovedise nimic.

— Dacă ai dreptate, zise el, nu-mi rămîne de făcut decît să sparg ecranul.

— Oamenii ăștia care n-au nici o tangentă cu știința! suspină Duval. Crezi că ecranul este făcut din ceva care poate fi spart fără ajutorul unor explozii? Iar dacă reușești, ce șanse sînt ca Administratorul să respire același aer ca noi? N-ar fi plăcut pentru nici unul dintre voi, dacă el trăiește... într-o atmosferă de clor, de pildă.

Stormgren se simți stînjedit. Trebuia să se fi gîndit la asta.

— Atunci ce propui? întrebă el.

— Vreau să mă mai gîndesc. Pentru început, trebuie să aflăm dacă ipoteza mea este corectă, apoi să vedem care ar fi natura ecranului. O să pun cîteva oameni la treabă. Apropo, presupun că ai o servietă, atunci cînd îl vizitezi pe Karellen. Este aceeași de acum?

— Da.

— E suficient de mare. N-ar fi bine să-i atragem atenția, schimbînd-o, mai ales dacă s-a obișnuit cu ea.

— Ce vrei să fac? întrebă Stormgren. Să car un aparat de raze X?

— Nu știu încă, zîmbi fizicianul, dar ne vom gîndi la ceva. O să te anunț peste vreo două săptămîni. Chicoti: știu la ce mă duc cu gîndul toate astea?

— Da, răspuns Stormgren prompt, la perioada cînd construiai aparate de radio ilegale, pe timpul ocupației germane.
Duval păru dezamăgit.
— Presupun că ți-am mai spus-o, o dată sau de două ori. Dar mai este ceva...
— Ce anume?
— Cînd te vor prinde, eu n-am nici un amestec.
— Cum...? După toată gălăgia pe care o făceai cîndva despre responsabilitatea socială a omului de știință? Mi-este rușine de tine, Pierre!

Secretarul general lăsă jos teancul de foi dactilografiate și suspină:
— Slavă cerurilor că-i gata în sfîrșit! E straniu să te gîndești că viitorul omenirii este conținut în aceste cîteva sute de pagini... Statul Mondial! Nu credeam că voi apuca să-l văd vreodată!

Puse dosarul în servietă al cărei fund se găsea la numai zece centimetri de pătutul întunecat al ecranului. Din cînd în cînd, înconștient, degetele îi alunecau, nervoase, peste încuierile servietei; nu' dorea să apese declanșatorul mascat înainte de sfîrșitul întrevederii. Exista posibilitatea unui eșec, deși Duval jurase că nimeni nu putea detecta nimic.

— Spuneai că ai noutăți pentru mine, continuă el cu o nerăbdare greu reținută. E vorba despre...

— Da, rosti Karellen. Acum cîteva ore am primit hotărîrea.

Ce putea însemna asta? se întrebă Stormgren. Evident nu era posibil ca Administratorul să fi comunicat cu planeta lui de origine, aflată la o depărtare necunoscută, de ani-lumină. Sau poate — asta era ipoteza lui Van Ryberg — consultase un calculator extrem de complex, capabil să prevadă efectele oricărei acțiuni politice.

— Nu cred, urmă Overlordul, că Liga Libertății și asociații ei vor fi prea mulțumiți, dar s-ar mai putea reduce din tensiune...

Rikki, adesea mi-ai spus că, indiferent de aspectul nostru fizic, rasa umană se va acomoda repede cu noi. Asta denotă o lipsă de imaginație din partea ta. Poate că tu te-ai acomoda repede, însă nu trebuie să uiți că majoritatea oamenilor încă n-au primit o educație după tiparele rațiunii și sînt îmbîcsiiți de prejudecăți și superstiții, pentru eradicarea cărora ar fi necesare cîteva decenii.

Este de acord: cunoaștem cîte ceva despre psihologia voastră. Știm destul de exact ce s-ar putea întîmpla dacă ne-am arăta lumii în actualul ei stadiu de dezvoltare. Nu pot intra în detalii, nici măcar față de tine, de aceea trebuie să-mi accepți analiza ca atare. Putem, totuși, face o promisiune care vă poate muțumi: **Peste cincizeci de ani — două generații de acum înainte — vom coborî din nave și omenirea va putea să ne vadă, așa cum sîntem.**

Stormgren tăcu un timp, absorbînd cuvintele Administratorului. Simțea prea puțin din satisfacția ce i-ar fi oferit-o mai devreme declarația lui Karellen. Într-adevăr, era oarecum zăpăcit de succesul lui parțial și, pentru o clipă, planurile i se clătină. Adevărul urma să iasă la lumină o dată cu trecerea timpului; complotul lui era inutil și poate lipsit de înțelepciune. Dacă avea totuși să continue, o făcea numai din motivul egoist că el n-avea să mai fie în viață peste alți cincizeci de ani.

Karellen îi remarcase probabil șovăiala, deoarece continuă:

— Îmi pare rău dacă te-am dezamăgit, dar cel puțin problemele politice ale viitorului apropiat nu vor mai fi responsabilitatea ta. Te gîndești poate că temerile noastre sînt exagerate, însă crede-mă: avem dovezi convingătoare ale pericolului reprezentat de orice altă variantă.

Stormgren se aplecă înainte, cu ochii strălucind:

— Deci **ai fost văzuți de Om!**

— N-am spus asta, răspuns Karellen prompt. Lumea voastră nu reprezintă singura planetă de care ne-am ocupat.

Finlandezul nu abandona atît de ușor.

— Există mai multe legende sugerînd că, în trecut, Pămîntul a fost vizitat de alte rase.

— Știu, am citit raportul Departamentului de Cercetări Istorice. Lasă impresia că Pămîntul a fost un nod al căilor de comunicație din Univers.

— S-ar putea să fi fost unele vizite despre care voi nu știți, rosti Stormgren plin de speranță. Deși, dacă ne-ați studiat vreme de mii de ani, nu mi se pare posibil.

— Cam așa este, răspunse misterios Overlordul.

În momentul acela, Stormgren se hotărî.

— Karellen, vorbi el brusc, o să redactez declarația și ți-o voi trimite pentru aprobare. Îmi rezerv însă dreptul de a continua să te sîcîi și, dacă se va ivi prilejul, voi încerca să-ți aflu secretul.

— Sînt conștient de asta, chicoti interlocutorul său.

— Și nu-ți pasă?

— Absolut de loc, atît timp cît nu vei folosi arme nucleare, gaze toxice sau orice altceva ce ne-ar putea afecta prietenia.

Bărbatul se întrebă dacă Administratorul ghicise adevărul. Înapoia tachinărilor sale, recunoscuse o undă de înțelegere, poate — cine știe? — chiar de încurajare.

— Mă bucur să aflu asta, vorbi el cît mai calm.

Se ridică în picioare și lăsă capacul servietei. Degetul cel mare îi alunecă peste încuietoare.

— O să redactez declarația, repetă, și ți-o trimit chiar astăzi, prin telex.

În timp ce vorbea, apăsă butonul și știu că temerile sale fuseseră inutile. Senzorii lui Karellen nu erau mai subtili decît cei ai Omului. Administratorul nu detectase nimic; nu simți nici o schimbare în glasul său, atunci cînd își luă rămas bun și rosti obișnuitele cuvinte-cod ce deschideau ușa încăperii.

Cu toate acestea, Stormgren continuă să se simtă aidoma unui hoț ieșind dintr-un magazin sub ochii supraveghetorului și răsufflă ușurat cînd peretele neted se închise înapoia lui.

•

— Recunosc, spuse Van Ryberg, că unele dintre ipotezele mele n-au fost satisfăcătoare. Despre asta ce crezi?

— Trebuie neapărat să răspund? suspină Stormgren.

Pieter îi ignoră resemnarea.

— Nu-i chiar ideea mea, urmă el cu modestie. Mi-a venit citind o povestire de Chesterton. Dacă Overlorzii ascund faptul că n-au nimic de ascuns?

— Mi se pare nițel cam complicat, făcu Stormgren ușor interesat.

— Uite ce vreau să spun, reluă Van Ryberg cu energie. Cred că, din punct de vedere fizic, ei sînt ființe omenеști, ca și noi. Și-au dat seama că vom tolera conducerea unor creaturi pe care ni le imaginăm diferite și superinteligente. Dar rasa umană, fiind ceea ce este, nu va accepta să fie condusă de ființe asemenea ei.

— Foarte ingenios... ca toate teoriile tale, reflectă Stormgren. Aș dori să le numerotezi, ca să pot face referințe la ele. Obiecția mea asupra acesteia...

În momentul acela se anunță sosirea lui Alexander Wainwright.

Secretarul era curios ce gîndea acesta. În același timp, se întreba dacă Wainwright discutase cu răpitorii. Puțin probabil, deoarece credea în afirmațiile sale în privința dezaprobării violenței. Extremiștii mișcării se discreditaseră și avea să treacă mult timp pînă cînd lumea să mai audă de ei.

(Continuare în numărul viitor)

traducere de Mihai Dan Pavelescu

DEZLEGAREA JOCULUI "LITERATURA SF"

1) VERNE — WELLS; 2) OM — INSULA — P; 3) RIDICĂȚI — BI. 4) BNA — SPICHER; 5) IENI — C — ERLI; 6) TS — ORAS — ALT; 7) CARO — LUNA; 8) JUNGLA — RAMA; 9) A — EA

— ALA — YS; 10) RIS — ELENA — A; 11) ATOL — MISEL; 12) ASIMOV — AULE; 13) MINUIRE — NES.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													

ORIZONTAL: 1. Istoria acestui continent mitic plasat de Platon în oceanul omonim, de Pierre Benoit în Africa de Nord, iar de unele cercetări moderne în Marea Sagasselor, a constituit un generos subiect de inspirație pentru filmele lui A. Blom (1921), J. Feyder (1921), G.W. Pabst (1932), E.G. Ulmer (1963) etc. — Scriitor polonez al cărui roman „As-tronații” a constituit punctul de plecare în realizarea filmului „Steaua tăcerii” (K. Maetzig, 1960), avertisment grav asupra pericolelor existenței și folosirii arbitrare a armei atomice (Stanislaw). 2. Părinte al literaturii SF, autorul eseului „Jucătorul de șah al lui Maelzel”, una din primele scrieri în care este privită cu luciditate problema roboților (Edgar Allan) — „Omul artificial”, temă predilectă la granița dintre filmul SF și filmul de groază, eroul unor filme de O. Rippert (1916), E.C. Kenton (1933) — „Insula sufletelor pierdute”) sau J. Whale (seria celebrului „Frankenstein”), în fond transpunerea cinematografică a unor idei similare întâlnite în creațiile literare ale lui Paracelsus sau Goethe („Faust”) (pl.). 3. Oraș antic în Insula Creta — Alt erou al unor celebre filme de aventuri (alături de Judex, Dr. Mabuse etc.), în care elementele de anticipație sînt ingenios implicate în intriga polițistă dominantă. 4. Cesi — Apar... „Invadatorii!” — Galiu — Primii selenauți! 5. Speranța și angosta omului modern, uriașul minuscul care poate distruge însăși existența vieții pe Pămînt, invocat în filme precum: „...la răspintie” (neart. — C. Duba), „Balada...” (nom. — J. Image) etc. — În duet! — Steliana Mitu — Neon. 6. Vedetă incontestabilă de desene animate de anticipație de dinaintea primului război mondial, care satirizează fetișizarea progresului mecanic, în filme precum: „Aspiratorul profesorului Mecano” sau „Mașina de trăit” — Coautor (alături de E.B. Schoedack) al celebrului „King Kong”, o frumoasă poveste de dragoste țesută pe fundalul altei teme predilecte a filmului SF, lumea pierdută” (Merian C.). 7. Rîu în URSS — Vedetă a filmului de aventuri, interpretul ultimei versiuni cinematografice a nu mai puțin cunoscutului Fantomas (Jean) — Wilma Ionescu. 8. Șanț adînc ce străbate suprafața unei formațiuni anatomice (med.) — Comună în Franța. 9. „Călătorie într-o...”, unul din primele filme de anticipație, realizat de G. Velle în anul 1906 (pl.). — Îte! — Ras. 10. Forme evolute de viață, pretexte și eroi de filme SF: „Ciinele lup” (H. Fraser și C. Clark), „Rața d-lui Drake” (V. Guest), „Termitele de pe Marte” (T. Avery) etc. 11. „Omul...”, una din năzuințele eterne ale omului, personajul romanului omonim al lui Belevaev și al unui film SF sovietic realizat de Gh. Kazanski și V. Cebotarev în anul 1962 — Accesorii ortopedice. 12. Deosebit — Liniștită.

VERTICAL: 1. Rezultatul dezastruos al intervenției arbitrare sau criminale a omului în firea lucrurilor, asupra căruia ne avertizează o întreagă gamă de filme SF — Asia! 2. Scriitor sovietic (Alexei) ale cărui romane, „Aelita” și „Hiperboloidul inginerului Garin”, au fost transpuse cinematografic de I.A. Protazarov, respectiv A. Ghintburg (1924, 1966) —

Una din dimensiunile materiei, străbătută în sens invers pe tărîmul literaturii și filmului SF: „Mașina” (nom. — G.Pal, 1959), „Dincolo de barieră...” (nom. — E.G. Ulmer) etc. 3. Regele junglei — „Berlin. Simfonia unui mare...” sau „... fulgerat”, pelicule de W. Ruttmann, respectiv L. Marat (pl.) — Fața lui Fantomas! 4. Aptitudine — Mare cineast francez (René), autorul unor remarcabile contribuții în filmografia genului: „Parisul adormit”, „A noastră e libertatea” etc. 5. Norman Haralamb — Prietena de la Paris — Bețe! 6. Ciomag (reg.) — Decret domnesc — Luate din caier! 7. Alt cunoscut regizor francez care militează asupra implicării tehnicii în viața omului în peliculele „Domnul Victor sau mașina”, „Balada atomică”, „Rapsodia lui Saturn” etc. (Jean) — Dărimături. 8. Movilă de nisip — Volume. 9. Din neamul antîlor — Leguminoasă oleaginoasă — Tărîm. 10. Oceanul cunoscut-necunoscut care ne înconjoară, a cărui explorare cinematografică a inițiat-o Georges Méliès, încă de la sfîrșitul secolului trecut, cînd a realizat primul film SF: „Visul unui astronom sau Luna la un metru” (1898) — A trăi o aventură. 11. „Stăpinul...” (nom.), de W. Witney, sau „... pierdută” (neart.), de H.D. Hoydt, o proiecție a implicațiilor totalitarismului — Regizor american cu care am făcut o „Călătorie către fundul mării”, pentru ca apoi să petrecem împreună „Cinci săptămîni în balon”, nu înainte de a descoperi și „Lumea pierdută” (Irwin). 12. Diminutiv feminin — Unul dintre „creatorii de monștri” în care abundă cinematografia genului, creatorul peliculei... „Creatorul de monștri” (Sam). 13. Invadatori dintr-o ipotetică planetă situată între Marte și Saturn, înfrinți într-o luptă supertehnizată de pămînteni în filmele: „Pămîntul împotriva fărîlurilor zburătoare” (F.F. Sears, 1957) și „Armata defensivă a Pămîntului” (I. Honda, 1957) (sing.) — Dînsa.

Dicționar: OLUS, IIA, AFA, AMIE, TOF, UCAZ, AIE

RADU STOIANOV

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 5 LEI

●● MAI 1990